

naša luč

1992
oktober
8

hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti

Župančič, Duma

v Kranj

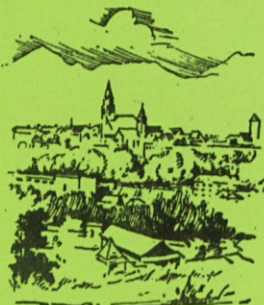
(nadaljevanje)

Mesto je oblikovano okrog lijakaste tržnega jedra na pomolu. Nekaj obzidja, ki je nekdanj opasovalo mesto, je še ohranjenega.

Vsekakor je osrednji spomenik Kranja župnijska cerkev sv. Kancijana in sotrpinov. Cerkev je zasnovana kot dvoranska ladja, ki je najčistejša gotska dvorana na Slovenskem, popoln kvadrat. Oboki so zvezdasti na vseh poljih, spenjajo jih sklepniki. Oltar krasijo Goršeto-ovi kipi, vrsta oken je Kregarjevih.

Obiskati bi moral še rožensko cerkev in cerkev na Pungertu s Kreamerschmidtovo sliko Priprošnjikov zoper kugo, pa ni časa za vse. Prav tako bi moral še v grad Kieselstein, ki je nekdanj varoval mostišče ob Savi, mestno hišo, Prešernovo hišo in župnišče. Od novejših zgradb pa na Staro pošto vrh Jelenovega klanca z izrazito plastičnim pročeljem, v občinsko skupščino v obliki lahkega, slovesnega šotora, Plečnikovo Brežkovo vilo z zanimivim pročeljem in velikim stopniščem, na Roženski klanec z vodnjakom in obočno zaporo proti cerkvi.

Pogled na Kranj.

Pred Prešernovim gledališčem, katerega pročeljsko lopo je zamislil Plečnik, stoji soha Franceta Prešerna; izdelala sta jo Loboda in Smerdu. Ta Prešeren mi že od nekdaj ni bil všeč: lasje so kot levja griva, kip daje od daleč vtis Napoleonovega generala. Zanimivo pa je, da je obraz izredno mil — a to je možno videti le od blizu.

Zunaj ožjega mesta je staro pokopališče, preurejeno v Prešernov gaj. Tam stojijo nagrobniki Franceta Prešerna, njegove hčere Ernestine Jelovšek in Simona Jenka.

Iz Kranja nas vabita Šmarjetna gora in Šentjošt, zadnji ostanek Loškega pogorja, na katerem stoji romarska cerkev z dvema stolpoma.

na Polževo

Vedno se rad zapeljem po dolenci, posebno v smeri proti Novemu mestu.

Pri Škofljici se usmeri nova avtocesta v grosupeljsko kotlino, pa naprej v višnjegorsko, stiško in šentviško kotlinico. Svet je zelo razgiban, veliko je novih hiš — le kje so ljudje dobili denar? — stare hiše imajo značilnosti starih dolenskih hiš: so majhne, pobejljene in imajo streho s čopom.

Ustavim se v **Višnji gori**, mestecu pod razvalinami starega gradu. Pa ne, da bi hotel obiskati polža, ampak da se odpravim na Polževo, ki je znano po smučiščih.

Avto pustim pri železniški postaji, sam pa vzamem pot pod noge na klanec Peščenik, s katerega se cesta odcepi na **Polževo**. Pot je lepa, ves čas asfaltirana. Po ne-

Višnjegorski polž.

cepljenih jablanah zorijo jabolka, okrog hiš pa cvete, da boče v oči.

Na cesti srečam skupino otrok-počitničarjev, ki se gredo kopat v višnjegorski bazen. Kot ugotovim na zemljevidu, se bo treba dvigniti 250 metrov. Med vasmi, skozi kate-re pešačim, ima najlepše ime pač Škrjanka.

Zgoraj stoji Dom na Polževem. Pred nekaj dnevi ga je dobil v najem zgovorni krčmar z Gorenjskega. Upravlja ga skupaj s kolegom, ki ima v Sloveniji poznanstva v mnogih poslovnih krogih in bo zato lahko zelo uspešno privabljal goste.

Seveda bi bil greh, ko bi si po dokaj naporni poti ne privezal duše. Trije domačini, ki se krepčajo s pivom, mi na moje vprašanje povedo, da je cerkev Sv. Duha malo više nad krčmo.

Krčmar mora z avtom v dolino po otroke-počitničarje. Vzame me s seboj in med potjo mi razklada načrte, ki jih ima z Domom. Začutim staro resnico, da je le zasebna last sposobna v človeku spraviti domišljijo in ostale sile v pogon, da se res nekaj ustvari. Kakšna zmeta so razni kolektivizmi, tudi komunistični.

bo še

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Limbarska gora stoji severovzhodno od Moravc.
(foto Mirko Kambič)

Cerkev — pastorka v slovenskem prostoru

Cerkev je danes v levo pobarvanem slovenskem prostoru nekaj tujek, pastorka. To seveda ni začudljivo. Saj je bila ona tista, ki je prva spregledala in razkrinkala medvojno partijsko „narodnoosvobodilno“ komedijo in ki ni po vojni pred njenim dolgoletnim pritiskom nikdar klonila. Partija je zato Cerkev — seveda nikakor iz kakšnega revanšizma, Bog ne daj! — ves čas blatila, ji prepovedala dobrodelno in vzgojno dejavnost, jo osvobodila premoženja, mnogo njenih članov pa kratko malo „ukinila“. Tako ni čudno, da je danes ozračje v Sloveniji proticerkveno, posebno še, ker so glavna množična glasila v rokah bivših gospodarjev.

Kaj levico na Cerkvi najbolj moti?

- Zagnali so vik in krik, ko naj bi bili Cerkvi vrnjeni gozdovi, ker bi jih ona, kot so rekli, ne znala upravljati, s tem bi pa Slovenci utrpeli veliko škodo. V resnici je od vseh slovenskih gozdov le 2,7 % cerkvenih. In zaradi tega tak levi vrišč? Da Cerkev ne bi znala odgovorno ravnati z gozdovi, je seveda čisto navaden babbav.

- Ljubljanski nadškof je povabil ministra za šolstvo na pogovore o verouku v šoli. Minister je v odgovoru obsodil poskuse nove ideologizacije pouka — to naj bi bil verouk v šoli — šolskega verouka samega se pa ni dotaknil niti z besedo.

- Množična zbiranja vernih — ob posvetitvi slovenskega naroda Mariji na Brezjah, Ptujski in Sveti gori, ob blagoslovitvi nove kapelice na Kredarici in ob petinosemdesetletnici kronanja brezjanske Marije, ko je prišlo na Brezje deset tisoč ljudi — so šla levim očitno krepko na jetra. Zato so poročali o njih le zelo skromno ali pa sploh ne.

- Tudi slovenska politična emigracija je zanje pravi nebodigatreba: tako naj bi se Slovenski krščanski demokrati s tem, ko so se pred kratkim združili z emigrantsko SLS, postavili na skrajno desnico, kar bi za slovenski politični prostor seveda ne bilo več sprejemljivo, in slovenske politične stranke — katere, se že ve! — naj bi ne smele prejemati denarja za volilno propagando iz emigracije (na uho: leve stranke sedijo na kupih denarja iz preteklega enoumja).

- Itd.

Cerkev — pastorka v slovenskem prostoru. Koliko časa še?

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija . . . . . 170 šil.
Anglija . . . . . 11 fun.
Belgija . . . . . 635 fran.

Francija . . . . . 106 fran.
Italija . . . . . 24.000 lir
Nizozemska . . . . . 35 gld.
Nemčija . . . . . 30 mark
Švica . . . . . 27 franc.
Švedska . . . . . 115 kron
Avstralija . . . . . 26 dol.
Kanada . . . . . 23 dol.
ZDA . . . . . 20 dol.
Slovenija . . . . . 800 tol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne in v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUCI.

PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate tudi na poštini čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) števil. 9.564.255

pismo iz don Kamilovega mlina

Gospod, skoraj preveč . . .

Nedelja je Gospodov dan. Za župnika navadno dosti naporen, tako da komaj pride do zajtrka, posebno če mora upravljati dve župniji. V poletnih mesecih se naberejo še žegnjenja, kar pomeni dodatna pota in opravke.

S tem je v nedeljo dela dovolj. Hvala Bogu, da ni še pisarniškega dela. A . . .

Na letošnji Veliki šmaren
na Brezjah.

V nedeljo ob 9^h zvečer je zazvonil telefon. Dvignem slušalko.

Ženski glas na drugi strani: „Za poroko nujno potrebujem krstni list. Ali lahko pridem ponj?“

„Seveda. Kdaj boste pa prišli?“

„Še danes. Do kdaj pa smem priti?“

„Do polnoči sem vam na voljo,“ sem precej jedko odgovoril.

„Pridem takoj,“ je rekla.

Res je čez deset minut pozvonila.

Odklenil sem vrata. Zunaj sta stala oba, ženin in nevesta.

„Prišla sva,“ je preprosto rekla ona, „pravkar sem govorila z vami.“

Nobene zadrege, nobenega opravičila, da prihajata tako pozno in poleg tega še v nedeljo. Zanju je oboje samoposebi razumljivo.

Ni bilo pa meni.

„Ali vas smem vprašati,“ sem rekel, „na kateri urad bi šla ob tej uri, razen seveda na župnijskega?“

„Na nobenega, saj ni nikjer odprto,“ je odgovoril ženin.

„Zakaj moram imeti pa jaz odprto?“

„Veste,“ se je znašel, „nisva vedela, da potrebujeva za poroko papirje. A župnik jih zahteva, pa sva prišla sedaj ponje.“

Dodatno me je pogrelo in odgovora nisem mogel požreti.

„Tako? Nista vedela, da potrebujeta papirje? Ko ste dobili prvo službo, ste gotovo prišli tja in rekli: ‚Tu sem,‘ pa je bilo vse urejeno.“

„Zahtevali so spričevala,“ je v zadregi jecljal.

„Za poroko pa pravite, da niste vedeli, da potrebujete papirje. Najbrž ste si predstavljali, da boste prišli v cerkev, poklicali župnika in rekli: ‚Tu sem, da me poročite,‘ kar brez vseh potrdil. Župnik pa naj potem sprašuje

je kogarkoli, kdo ste pravzaprav, razen če vas osebno pozna. Jaz vas žal ne poznam.“

V tako napetem ozračju sem jima napisal zahtevane dokumente.

Odšla sta brez besed.

Tisti večer se dolgo časa nisem mogel pomiriti. Odkod to, da sta tako brezobzirna, brez čuta, da tako ne bi smela ravnati? Res učim ljudi, da moramo drug drugemu služiti. Vendar, ali je njihovo pričakovanje, da jima bom ugodil ob popolnoma nemogočem času, res služenje, ki ga Kristus od mene zahteva? Kje je pa njihovo služenje? Gotovo je prav, da je župnišče vedno odprto in naj bi ne imelo uradnih ur. A odprto za resnične probleme, ne pa za izdajanje dokumentov in to ob nedeljah malo pred deseto zvečer. Takšnih opravil si res ne želim, saj je bilo čez dan dosti pravega dušnopastirskega dela.

Te vrstice pišem, ker sem bil tisti večer res slabe volje. Moj glas je bil vse prej kot miren in prijeten. Pošteno sem ga polomil. Moral bi se bil obvladati in skušati razumeti tudi takšne zahteve modernih skritih kristjanov. Toda kje naj najdem moči, da ne vzkipim, ko mi gre nenadoma čez rob?

Končno sem se pomiril pri večernem rožnem vencu. . . . ki je za nas krvavi pot potil, . . . bičan bil.“ Upam, da te skrivnosti poznate.

V oktobru vam bodo gotovo drsele jagode rožnega venca med prsti, v duši pa boste premišljevali te božje skrivnosti. To je za neverne nekaj nesmiselnega, za kristjane pa nadvse koristno, in ne samo koristno, ampak tudi nujno, saj bo sicer naš glas še trši, potrpežljivost bo čisto skopnela, dobra beseda bo iz naših pogovorov izginila. Meni je zavrelo v nedeljo zvečer, drugemu bo pri delu, tretjemu pri težavah z najstniki.

— — —
Jesenski dnevi nas bogatijo z zadnjimi pridelki. Zlatorumeni listi nam govorijo, da se bo narava spočila in si nabrala novih moči za pomladansko rast. Dovolj hudega je doživela v letošnjem letu: sušo kot že dolga desetletja ne, močno točo . . . Jesen bo ta neskladja umirila.

Naše življenje noče poznati jeseni: nočemo umiritve, vedno hrepenimo po novem, neznanem, vedno iščemo boljše. Božja ljubezen pa nas uči drugače: če hočemo doseči svoj cilj, se moramo tudi umiriti, spočiti.

Kaj ko bi si vzeli vsak oktobrski večer petnajst minut zase, za pogovor z Njim?

— — —
Veseli del rožnega venca. „ . . . ki si ga Devica od Svetega Duha spočela.“ Začetek novega življenja, začetek skrivnosti, ki se imenuje človek. Kako čudovito, če je iz ljubezenskega dejanja! To skrivnost so nekatere „moderne“ dame ponižale v krilatico: „Moj trebuh pripada meni.“ Strahotna odločitev, če nekdo požene začeto življenje po kanalu! Prva desetka nam govori o spoštovanju življenja. Marija je premišljevala o tej skrivnosti.

„ . . . ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila.“ Srečanje s starejšo sorodnico, ki je kljub starosti po posebni božji dobroti spočela. Obe pripravljata v tihoti novo življenje. Za mnoga mlada dekleta pomeni prihajajoče življenje samo strah in zaskrbljenost, ker ni bilo spočeto v urejenih razmerah. Potem pa tolikokrat odločitev za splav, za umor. Tudi v teh skrajnih primerih, ki jih žal ni tako malo, bo Marijin zgled vir moči in odgovornosti za sprejetje novega življenja.

„ . . . ki je za nas bičan bil.“ Vedno se srečujemo s skrivnostjo trpljenja, bolečine. Ali nas ne bičajo vsakdanja nehvaležnost, nespoštovanje, pri mladih napačna izbira poti, odklanjanje

Obe fotografiji: ob blagoslovitvi nove kapelice na Kredarici.

nje vseh idealov? Kolikokrat je duša dobesedno prebičana in razočarana. Zavest, da hodi z nami in pred nami trpeči Kristus, nam daje moči. Na križevem potu nas odrešuje. Začenjamo spoznavati, da ne moremo nobenega velikega dejanja narediti brez odpovedi.

„ . . . ki je od mrtvih vstal, . . . ki je v nebesa šel.“ Zmaga nad smrtjo, novo življenje, upanje. Smisel življenja. Tudi smisel trpljenja in smrti. Življenje, veselje, večnost z Bogom.

V rožnem vencu se nam odkriva skrivnost Boga. Brez molitve nam lahko ostane zastrta. Z njo pa tudi prenavljamo sebe in svet. Če bo molitev koga od nas manjkala, bo prenova počasnejša.

— — —
Gospod, daj mi moč, da bom molil, redno in dobro. Tako bom v nedeljo ob 9^h zvečer miren in vljuden.

Vaš don Kamilo

kdo je pravzaprav to — Bog?

O Bogu so ljudje v teku zgodovine govorili zelo različno. V njegovem imenu so nekateri umirali, drugi pa pobijali. Božje ime je v človeško zgodovino trpljenja in upanja globoko vtisnjeno.

Ko kristjani verujemo v Boga, mislimo pri tem na živega Boga zgodovine, Boga Izraela in Boga, ki je Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa. On je obenem Stvarnik neba in zemlje.

Sveto pismo govori o Bogu, ko pripoveduje o zgodovini Boga z ljudmi: pri tem poroča o njegovih velikih dejanjih, s katerimi krmari pot svojega ljudstva. Po tej zgodovini vemo, kdo je Bog.

Bog stare zaveze

Posebna zgodovina Boga z ljudmi se začne s predzgodovino, z očaki Abrahamom, Izakom in Jakobom. To je Bog, ki si izvoli ljudstvo, ne da bi imelo to kakšne zasluge za svojo izvolitev. Bog potuje z njim in ga vodi skozi tujo deželo. Obljublja mu posest zemlje in številno potomstvo, ne dá mu pa še nobenih zapovedi in obrednih določil. Abrahamovega Boga častijo poleg kristjanov tudi Judje in muslimani.

živi Bog zgodovine

Zgodovina Boga z ljudmi se začne polno uresničevati z Mojzesom in zavezo z izraelskim ljudstvom. Izrael živi v Egiptu v velikih težavah. Tedaj se razodene Bog Mojzesu: „Jaz sem Bog tvojega očeta, Bog Abrahama, Bog Izaka in Bog Jakoba.“ Obljubi mu, da bo izpeljal izraelsko ljudstvo iz Egipta in ga povedel v lepo, veliko deželo, kjer tečeta mleko in med.

Izrael doživlja vedno znova — na poti čez Rdeče morje in skozi puščavo, ob vstopu v obljubljeni deželo in ob vzpostavitvi Davidovega kraljestva — da je Bog z njim. Bog sklene z njim zavezo, pogodbo medsebojne zvestobe, in ga naredi med vsemi narodi za svoje posebno ljudstvo. Dá mu deset zapovedi, obenem mu pa obljubi življenje, deželo in prihodnost. Je torej živi Bog, ki vidi človeško trpljenje, se zavzema za življenje, osvobaja in vodi iz stiske, Bog, ki posega v dogajanje in začenja novo zgodovino. Je Bog upanja.

Vedno znova obuja preroke, ki niso predvsem napovedovalci prihodnosti, ampak božji klicarji in glasniki. Po božjem naročilu opominjajo ljudi, naj bodo Bogu poslušni in naj živijo pošteno, v izgnanstvu pa člane izvoljenega naroda tolažijo in opogumljajo. Za prihodnost obljublajo novo zavezo med Bogom in ljudmi: tedaj bodo Izraelovega Boga priznali vsi narodi.

Bog Jezusa Kristusa

Jezusovo oznanjevanje Boga je polno judovskih predstav. Tudi za Jezusa je Bog stvarnik, ki vse ustvarja, nosi, vzdržuje in usmerja. Bog skrbi za vse stvarstvo kot oče. Noben las ne pade z naše glave brez njegove volje. Jezusove prilike učijo, da je v vseh dogodkih življenja možno odkriti sledi Boga in njegovega delovanja. Jezus pravi: „Ne bodite v skrbeh! Ne bojte se!“ Bog je Gospodar zgodovine, ki pomaga in zdravi, rešuje in osvobaja, tako duše kot telesa. To se kaže posebno v Jezusovih čudežih, ki so dejanja božje moči. Svoje poslušalce uči, naj verujejo v Boga, ki mu je vse mogoče, in ga v veri prosijo. Za vero ni nič nedosegljivega.

Kljub temu je Jezusovo oznanjevanje Boga močno drugačno kot judovsko. Osrednja vsebina njegovega oznanila je, da je božje kraljestvo že tukaj in sicer v njegovih besedah, dejanjih in celotni osebi. Božje gospostvo pri-

Neki kralj je hotel videti Boga. Vsem modrijanom in duhovnikom v svojem kraljestvu je zapretil s težko kaznijo, če mu ga ne pokažejo. Ko so že vsi obupavali, je prišel h kralju pastir, pokazal na sonce in rekel kralju:

„Poglej vanj!“

Kralj je pogledal, a oči takoj povesil in rekel:

„Ali hočeš, da oslepim?“

„Kako? Ne moreš gledati sonca, ki je le reven odsev božje veličine, pa bi rad gledal Boga?“

Učenec je vprašal učitelja:

„Ali mi lahko pokažeš Boga?“

Slovenija

haja v znamenju milosti, usmiljenja in odpuščenja. Jezusovo oznanjevanje Boga je veselo oznanilo. To velja tudi za grešnike, ki se spreobrnejo in sledijo njegovemu klicu. To oznanilo Boga kot brezmejne ljubezni je najbolj notranje središče Jezusovega govorenja o Bogu.

Boga nagovarja na povsem enkratni način kot Očeta in nam naroča nazivati ga Oče naš. Cerkev je bila od vsega začetka prepričana, da je nekdo kristjan, če živi osebno povezan z Bogom in se zaveda, da je božji otrok. Obenem naj bi kristjan vedel: kdor ima Boga za Očeta, ima tudi brate in sestre. Tako se oblikuje nova družina, novo božje ljudstvo kot začetek novega človeštva.

Vendar ne bi bilo prav razumeti Jezusovo zaupljivost do Očeta kot nekaj, kar bi zniževalo božje božanstvo. Prav nasprotno: njegovo nagovarjanje Boga z Očetom prinaša božanstvo Boga do izraza na povsem nov način. Za Izraelce je bil oče vedno tudi gospod. K Jezusovemu oznanilu o Bogu spada tudi

grožnja s sodbo proti vsemu, kar se mu upira. Božja vsemogočnost se razodeva tako v odrešenju kot v sodbi. Le božja vsemogočna ljubezen, ki lahko v vsakem položaju zmaga, je lahko razlog za naše upanje.

Božja vsemogočna ljubezen se je posebno razodela v Jezusovi smrti in

(dalje na strani 34)

slovenija na triglavu

Slovenci so se 19. avgusta množično povzpeli na Kredarico. Zanimivo je, kako so nekatera (pa zelo vplivna) sredstva obveščanja pred blagoslovitvijo na novo postavljene kapelice na Kredarici pisala predvsem o tem, ali bodo helikopterji vozili ljudi na Kredarico. Poročati o blagoslovitvi kapelice na najvišjem mestu naše države ob navzočnosti pettisočglave množice na način, kot sta si to zamislila slovenski radio in TV, obenem pa dan za tem v Studiju strokovnjačiti o Triglavskem narodnem parku, kjer imajo govorci možnost še malo popackati slovesnost prejšnjega dne, je, blago rečeno, smešno.

Ali se je morda slovenskim medijem prižgala rdeča luč že na velikega šmarna dan, ko so Slovenci množično napolnili tri najpomembnejše Marijine božje poti, pa še katero zraven, da o drugih cerkvah in cerkvicah niti ne govorimo? Ker so posumili, da se veliki šmaren v svoji številčnosti utegne na Kredarici ponoviti, so pripravili strašno trezna poročila.

Morda je celo prav, da se radio ni javljal v živo, kakor je mesec prej to počel pri pohodu borcev, je pa pokazal, kje ima glavo in kje srce. Dobro bi bilo razmisliti pri odgovornih možeh in ženah radia in televizije, če so še vredni zaupanja na svojih delovnih mestih. Če seveda niso imeli kakšnih posebnih navodil, kar je tudi mogoče.

Nace Polajnar

„Mogoče je z Bogom tako kot s soncem.“

„Kako pa je s soncem?“

„Sonce zjutraj vstane in razsvetli ter ogreje svet. Brez sonca bi življenje zastalo.“

„A sonce ne sije vedno.“

„Vedno, tudi ponoči in tudi takrat, ko ga zakrivajo oblaki... Enako je z Bogom.“

„A sonce vidimo vsaj podnevi, če ga ne zakrivajo oblaki. Boga pa nikoli.“

„Z zunanjimi očmi res ne. Treba je odpreti notranje oči. Kdo je ustvaril stvari in kdo jih vzdržuje pri življenju, če ne Bog?“

Kristusova vizitka

V času, ko je bil v Italiji ministrski predsednik Craxi, notranji minister pa sedanji državni predsednik Scalfaro, so na Sardiniji nekoga ugrabili. Karabinjerji so odkrili skrivališče ugrabiteljev in ga napadli, pri čemer je obležal mrtev en policist in kar štirje banditi. Minister Scalfaro je poletel v mesto Nuoro, da bi, kakor so pisali časopisi, „počastil padlega pripadnika varnostnih sil“. Trupla banditov so čakala pokopa, zapuščena na tleh neke kleti.

Ko je pozneje katoliški časnikar Vittorio Messori zaprosil Scalfara za pogovor, mu je izzivalno postregel s prispevkom iz tako imenovane „naprednega“ tiska: „Notranji minister je izpolnil svojo dolžnost, ko se je poklonil karabinjerju. Toda kaj pa kristjan Oskar? Kje so bili drugi mrtveci? Mar niso — z vidika ne človeškega sodstva, ampak vere — tudi oni zaslužili spoštljivo poklonitev, ki pa je ni bilo?“

In mož, ki je zmeraj pravil, da je prej kristjan kot demokristjan, ki se v svoji pobožnosti ne pomišlja v najslavesnejših javnih govorih imenovati Mater božjo, je Messoriju odgovoril takole (in brez vsakega pomisleka, kar pomeni, da je bil svoje prepričanje že trdno domislil):

„Gotovo, za verujočega ima vsako človeško življenje neomejeno vrednost in samo Bog lahko sodi o početju svojih otrok. Toda možno je le dvoje: ali se ljubezen sklada z resnico ali pa sta mrtvi obe. No: resnica zahteva, da razločujemo med nekom, ki je umrl, ko je branil druge, in nekom, ki je umrl, ker je storil najbolj zavrženo in podlo de-

janje, kakor je ugrabitev nedolžnega človeka. Bolj kot kdorkoli je kristjan dolžan spoštovati resnico. „Jaz sem resnica,“ je vizitka, s katero se je predstavil Jezus. Če smo njegovi učenci, moramo resnico razglašati in spoštovati. Zmerom in na vse načine.“

K temu je pozneje dodal: „Zaradi spoštovanja človeka, ki je sicer naša dolžnost, ne smemo nikoli pozabiti na spoštovanje resnice, ki je prav tako dolžnost. Neopredeljenost, enaka razdalja med poštenjaki in zločinci, ni resnična. Torej ne izraža ljubezni. Torej ni krščanska.“

Za komuniste, slovenske in vse druge, resnica, kot je znano, ni obstajala. Resnica je bilo to, kar je sproti ustrezalo partiji. Ob resoluciji Kominforma je bila na primer resnica v Moskvi Stalinova, resnica v Ljubljani pa Titova. Zato je velika dolžnost kristjanov na Slovenskem, da spet vzpostavijo spoštovanje resnice in da ljubezni ne uresničujejo na račun resnice.

Še nekaj.

Politična Slovenija bi se lahko zgledovala po tem, kako je sprejela Scalfarovo izvolitev za državnega predsednika Italija. Dva vsedrjavna dnevnika, ki nista katoliška,

namreč *Il Corriere della Sera* in *La Repubblica*, sta v mastnih naslovih na prvi strani naznanila izvolitev z isto besedo: „poštenjak“.

Ali je tako imenovana slovenska politična levica zmožna velikodušnosti, da bi tako gosposko priznala poštenost kakšnemu slovenskemu Scalfaru?

Alojz Rebula

Na letošnji Veliki šmaren na Brezjah.

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

V ZADNJIH 140 LETIH NAJBOLJ VROČ AVGUST

Najdaljši niz meritev in opazovanj vremena obstaja za Ljubljano in sicer od 1852 naprej. V tem obdobju je bil letošnji avgust s povprečno temperaturo 23,5° C najtoplejši. Rekord je odnesel tudi s številom dni, ko je temperatura zraka presegla 30° (bilo jih je 22). Ker so se izjemno topli dnevi začeli že 18. julija, doslej še ni bilo tako dolgega vročega in suhega obdobja.

POSVETITEV SLOVENSKEGA NARODA MARIJI

Na praznik Marijinega vnebovzjetja

so slovenski škofje istočasno na Brezjah, na Sveti gori pri Novi Gorici in na Ptujski gori posvetili slovenski narod Mariji. Slovesnosti so opravili tudi na drugih božjih poteh, po župnijah in samostanih, tako doma kot po svetu. Na Brezjah se je zbralo 8000 vernikov.

NOVA KAPELA NA KREDARICI

Več kot 5000 ljudi je prišlo 19. avgusta na Kredarico, kjer je ljubljanski nadškof blagoslovil novo triglavsko kapelo, podobo Marije Snežne slovenskega baročnega slikarja Fortunata Berganta, tri zvonove in oltar. Prvotno Aljaževo Triglavsko kapelico so nekateri nestrpneži leta 1952 porušili. V kulturnem delu praznika sta nastopila mešani pevski zbor Glasbene matice Ljubljana in Koledniki iz Kamnika.

Predjamski grad v bližini Postojne je edinstvena zanimivost Slovenije.

SUŠA, KOT JE NE POMNIJO

Škoda letošnje suše, ki je gospodovala v Sloveniji skoraj ves julij in avgust, je katastrofalna. Cenijo jo na 20 milijard tolarjev, pol od tega v Pomurju in Podravju. V Pomurju je uničila do 90 odstotkov poljščin (največ koruze in sladkorne pese), skoraj v celoti travnike, ki so podobni pogoriščem, močno je prizadela tudi vinograde in sadovnjake, posledice je opaziti celo v gozdovih. Kmetje so začeli živino krmiti s slamo in dodatki umetne hrane, še ne spitano živino pa tudi ponujali klavnicam. V Savinjski dolini so zelo poškodovana hmeljišča, koruze in sadja je za polovico manj, krompirja, krmnih rastlin trave za petino, fižol je suša pobrala skoraj ves. Posledice suše se poznajo tudi v Vipavski dolini in v Goriških brdih. V višinskih predelih Slovenske Istre je suša pobrala do 90 odstotkov poletne zelenjave, pa tudi precej plantažnega pridelka sadja in grozdja.

MEDNARODNI SEJEM VINO '92 V LJUBLJANI

Na Ljubljanskem sejmu so pripravili

od tu in tam

Mesto Slovenske Konjice leži ob Dravinji in zvezni cesti Ljubljana-Maribor.

CELJE

Tu so odprli 25. jubilejni Mednarodni sejem obrti Alpe-Jadran. Razstavljalo je rekordnih 1510 razstavljalcev. Drobnogospodarstvo je za Slovenijo izredno pomembno, saj ustvari veliko več dohodkov, kot odgovarja njegovi velikosti. Strokovnjaki ga uvrščajo v ključno razvojno usmeritev slovenskega gospodarstva. Obrtniki zagotavljajo do konca leta 1995 60 tisoč novih delovnih mest. Na sejmu so bili storjeni prvi koraki za združenje vseh, ki pri nas skrbijo za razvoj drobnega gospodarstva, v enoten sistem.

CERKLJE NA GORENJSKEM

Tu so organizirali tekmovanje turističnih društev na področju turizma in varstva okolja. Komisija je ocenjevala splošno urejenost kraja in okolice, prometno ureditev kraja, urejenost javnih lokalov in njihove okolice ter krajevnih osnovnih naprav (cest, železnice, elektrike). Ugotovila je, da je vedno več vzdrževanih zelenic in cvetličnih nasadov ter cvetja na oknih in balkonih, da so številne trgovine in krčme urejene, da pa ljudje vedno pogosteje odlagajo smeti po gozdovih in da je poškodovanih vedno več cestnoprometnih znakov. Med izletniškimi in prehodnimi kraji so bili na prvih mestih Cerklje, Kokrica in Naklo, med manjšimi turističnimi kraji pa Golnik, Besnica in Bela-Bašelj. Mesto Kranj je bilo v skupnem seštevku na prvem mestu.

DOMŽALE

Pri Jamarskem domu na Gorjuši se je vršila, letos že tridesetič zapored, prireditev „Adam Ravbar“. Uprizorili so zgodovinski spopad med kranjskimi vitezi in turško vojsko Hasan paše pri Sisku (leta 1591). Sodelovalo je deset konjenikov s kranjskim viteзом Adamom Ravbarjem na čelu, največji čar pa je bila igra žarometov in velik ognjemet. Pred „bitko“ so si obiskovalci lahko ogledali znamenito Železno

eno največjih prireditev — vinski sejem. Mednarodno priznanje vinskih vzorcev in alkoholnih pijač so opravili že prej. Na sejmu so bili poleg pijač predstavljeni še vinogradniški stroji, naprave za proizvodnjo pijač, embalaža, gostinska oprema in reprodukcijski materiali. Na sejmu se je predstavilo 467 razstavljalcev, med njimi iz Avstrije, Hrvaške, Italije, Nemčije, Portugalske, Švice in ZDA. Sejem se je preselil tudi na ulice. Tam so prodajali izdelke domače in umetne obrti, steklo, keramiko in suho robo. Jedro Slovenske vinske ceste '92 je teklo po starem mestnem središču, odgovarjajoči gostinski lokali so bili enotno označeni z izveski.

seznanja slovenske izseljence z verskim, kulturnim, političnim in gospodarskim položajem v Sloveniji.

NAMESTO BONOV PRAVI TOLARJI

Konec septembra so začeli zamenjati doslejšnje bone s pravimi slovenskimi tolarji in sicer v menjalnem razmerju ena proti ena. Banka je zamenjala najprej bankovce po 100, 500 in 1000 SIT, ki so bili najpogosteje v uporabi in tudi največkrat ponarejeni. Novi tolarji so tiskani v Angliji, na kakovostnem papirju in z vso potrebno zaščito. So med najlepšimi na svetu. Kovance — stotine — bo banka izdala nekaj mesecev kasneje.

NOVO IZSELJENSKO DRUŠTVO

Na ministrstvu za notranje zadeve je registrirano novo izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU s sedežem na Poljanski 2 v Ljubljani. Društvo je bilo ustanovljeno na pobudo izseljencev iz ZDA in potomcev izseljencev, ki zdaj živijo v Sloveniji. Namen društva je, da doma zastopa koristi slovenskih izseljencev, informira javnost o zdornih vprašanjih in

JULIJSKA PLAČA 34 TISOČ TOLARJEV

V juliju je poprečni osebni dohodek v Sloveniji znašal 33.819 tolarjev (615 DEM). Neto osebni dohodki v juliju so bili za 9,7 odstotka višji od junjskih, od tistih v začetku leta pa za 103,7 odstotka. Predsednik vlade je dobil po 115 tolarjev (slabih 2000 DEM) na mesec.

jamo in jamarsko zbirko v bližnjem Jamarskem domu sredi gozda.

DUTOVLJE

V tem kraškem kraju se je vršil 20. praznik terana in pršuta. Kmečki vozovi ob spremljavi mažoret iz Povirja in godbe na pihala iz Divače so bili domiselni, za najlepše pa so bili proglašeni tisti s pravo mogočo hišo, dalje z žetvijo in mlatvijo, in voz, na katerem so mladi okopavali trte. Na razstavi si je bilo mogoče ogledati sode, čebre, škafe in drugo posodje za vino, kipece s prikazom kraškega življenja, teran in bela vina. Knjižica iz leta 1912 je med drugim poročala o meritvah terana iz leta 1907, ko mu še niso dodajali sladkorja, ampak so spravljali v sode vino, kot ga je „Buh dal“.

GORNJA RADGONA

Tu se je letos vršil 30. kmetijsko-živilski sejem. Na njem je sodelovalo nad 1200 razstavljalcev iz 18 držav. Razstavišče obsega 30.000 kvadratnih metrov odprtih in 15.000 kvadratnih metrov pokritih površin. Na razstavi si je bilo mogoče ogledati kmetijske stroje, orodje in opremo, opremo za pekarsko, mlekarsko in klavnično industrijo, živilske izdelke, zaščitna sredstva in gnojila, na strokovni razstavi pa govejo živino, konje, perutnino, ovce, male živali in sladkovodne ribe. Zvrstila se je tudi vrsta strokovnih predavanj. Predstavili so vseh 17 kmetijskih šol iz Slovenije in nad 200 let staro tvorstvo literaturo. Pred začetkom sejma so strokovne komisije ocenjevale domače mesne izdelke in mesne izdelke iz prostora Alp in Jadrana, izdelke iz sadja in vrtnin, mleko in mlečne izdelke, kmetijsko mehanizacijo in novosti ter 249 slovenskih vin. Poleg tega so pripravili vrsto kulturnih, športnih in zabavnih prireditev, parado kmečkih del in navad, velike konjske dirke in ogled najbolj vzornih kmetij v Pomurju.

IZOLA

Na izolskem potniškem pomolu so krstili jadrnici Eol (dolgo 7,5 m) in Hit (dolgo skoraj 10 m) ter trabakulo (istrsko ladjo z dvema jamboroma) Kraljica morja. Nekaj dni zatem so odplule na

Zanimivosti Slovenskih Konjic so župna cerkev z romanskimi in gotskimi deli, občinska hiša z rimskimi kamni, Trebniški grad in park.

štart jesenske čezatlantske regate nepoklicnih jadrcev America 500. To so organizirali v počastitev 500-letnice odkritja Amerike. Regata se bo začela novembra na Kanarskih otokih in se končala v San Salvadorju.

KRANJ

Tu se je vršil 42. Gorenjski sejem. Letošnjih razstavljalcev je bilo več kot 900, od tega 68 tujih (iz Avstrije, Italije, Nemčije, Japonske in Belgije). 40.000 kvadratnih metrov razstavnega prostora so povsem napolnili. Na sejmu je bilo mogoče vse, kar je bilo na ogled, tudi kupiti. Po nepopolnih podatkih je bilo za osem milijonov tolarjev (1,5 milijona DEM) prometa. Vsak večer so zapolnile zabavne prireditev. Vseh obiskovalcev je bilo več kot 120 tisoč. Razlog za tako množičen obisk je bila tudi nizka vstopnina in številne ugodnosti, ki so jih kupcem nudili razstavljalci. Posebno glasilo je razstavljalce in obiskovalce sproti obveščalo o dogajanju na sejmu.

LJUBLJANA

Franciškska cerkev v Ljubljani je dobila novo podobo. Pročelje so obno-

vili v okviru akcije Ljubljana-moje mesto. Cerkev ni več opečnato rdeče barve. Ljubljanski zavod za varstvo narave in kulturne dediščine se je po posvetu z domačimi in tujimi strokovnjaki odločil za belo in nežno vijoličasto barvo. Stene cerkve so v posebnem tonu nežno lilaste barve, ki je prilagojena že obnovljenemu delu samostana na Čopovi, medtem ko so polstebri in venci beli, skladno z drugo belino na Prešernovem trgu: Tromostovjem, Lekarno, Uro in Centromerkurjem.

LJUTOMER

Letošnji občinski praznik je bil prvič posvečen obletnici prvega slovenskega tabora iz leta 1868 v Ljutomeru. V posebnih predavanjih so bili poslušalci seznanjeni s pomenom Prlekije. Ugotovljeno je bilo, da mora postati ta pokrajina pomembnejša za Slovenijo in Evropo. Iz nje je izšla vrsta znanstvenikov mednarodnega pomena. Od tu so tudi na veliko izvažali razne pridelke. Na občinski praznik se je v Ljutomeru vršila turistično zabavna in prosvetna prireditev Po celem Lotmerki. Udeležilo se je nad deset tisoč ljudi.

MORAVČE

Na 10. kmečkem prazniku se je zbralo prek 500 obiskovalcev. Z zanimanjem so spremljali sprevod kmečkih voz, na katerih so kmetje iz Moravč in okoliških vasi prikazali vrsto kmečkih opravil in drugih zanimivosti: lovci mladega srnjačka, druga skupina robkarije koruze, dalje oglarsko kopo, prešanje jabolk, mlačev s cepci, žaganje hloda po dolgem, pranje na roke, meseenje kruha v „mentrgi“ in peko kruha, mlačev žita s pomočjo „pajkla“, velikih sit in „veunic“ za odstranjevanje plev, ter kovaško delo. Nič manj zanimanja ni bilo za razstavo kmečkih dobrot kmetič: na lično okrašenih mizah je bilo na pretek krofov, nekaj deset vrst piškotov, domačega kmečkega sira, domačega žganja in medice, ajdovih žgancev, štrukljev, domačih rezancev, metrske potice, makovega kruha, kmečke posode in izdelkov iz slame. Seveda ni smelo manjkati gasilske veselice, glasbe in plesa.

MURSKA SOBOTA

Na letališču soboškega aerokluba si je bilo mogoče ogledati na prvi razstavi letal okoli petindvajset letal, od največjega, dvanajstsedeznega, do majhnih brnečih motornih zmajev in nadvse lahkih letal. Zaradi vojne na Hrvaškem je bila udeležba iz mednarodnega sveta majhna. Skoraj vsa razstavljena letala so sodelovala tudi v dvodnevnem letalskem programu, tako da so gledalci lahko videli vse od akrobatskega letenja z motornim in jadralnim letalom, prek letenja zmajev in nadvse lahkih letal, do padalskih skokov.

PODČETRTEK

Podčetrtek je zaradi Atomskih toplic, lepega hotela, idilične Atomske vasi in skrbno urejenega kampa turistični kraj, ki je poleg vsega še brez industrije. Zaradi izredne lege s številnimi naravnimi lepotami in čistim zrakom je znan daleč zunaj naših meja in privablja številne turiste. Tu so spet organizirali enega svojih sejmov, Lovrenčevega, imenovanega po njihovem patronu. Na sejmu so prikazali zlasti stare obrti, ki tonejo v pozabo in jih bo treba spet obuditi.

Del „gradu na vodi“, preurejenega v gostišče, na Otočcu.

PONIKVA

V tem kraju žalske občine so zgradili Slomškov dom. Ob tej priložnosti je maševal mariborski škof. Dom je večnamenski: v njem bodo opravljali bogoslužje, pripravljali verske in kulturne prireditve ter poučevali verouk. Obenem so obnovili tudi bližnje gospodarsko poslopje in okolico.

RAZKRIŽJE

Prebivalci te obmejne vasi v Prekmurju so zapečatili župnijsko cerkev, na zvonik pa izobesili slovensko zastavo v znak protesta, ker župnik mašuje v hrvaščini. Za to potezo so se odločili po preteku tridnevnega ultimata, v katerem so zahtevali mašo v slovenščini. Župnik Slaviček je zjutraj cerkev odpečatil. Maše v hrvaščini se je udeležilo 29 vernikov hrvaške narodnosti, 80 slovenskih vernikov je pa ostalo zunaj. Cerkev stoji na slovenskem ozemlju, spada pa v zagrebško nadškofijo. Zagrebški nadškof je proti temu ravnanju slovenskih vernikov ostro protestiral, po besedah mariborskega škofa je pa treba počakati na ureditev meje med Slovenijo in Hrvaško. Po pogovorih med mariborskim in zagrebškim škofom bo od začetka oktobra naprej redna slovenska nedeljska maša in slovenski verouk za otroke.

RIBNICA

Letošnji 17. sejem suhe robe in lončarstva ter obrtne dejavnosti se je časovno ujel s 500-letnico, ko je avstrijski cesar Friderik III. Kočevarjem in Ribničanom podelil patent, da so smeli prodajati svoje blago tudi zunaj meja. Letos so pripravili v letnem gledališču ribniškega gradu igro „Kuge, lakote in vojske reši nas . . .“, ogled plesov iz baroka in renesanse in Koširjeve podobe v lesu „Ribniški ciklus“. Manjkalo ni tudi gobarjev in rejcev malih živali. Športniki so pripravili številna tekmovanja v rokometu, nogometu, tenisu, šahu in balinanju. V ribniški cerkvi je bila slovesna Gallusova maša, po njej pa sejem s paradno godbenikov, pevcev, krošnjarjev, zidarjev, piščalkarjev, jezdecev na konjih in narodnih noš.

ROGAŠEVCI

Vaščani Rogoševcev, največje vasi na zahodnem Goričkem, so spet dobili svojo pekarno. V zasebni pekarni spečejo dnevno 600 kilogramov različnih vrst kruha in 1000 žemelj. V to in sosednje vasi so doslej vsak dan vozili kruh iz 38 kilometrov oddaljene Murske Sobote.

SV. JOŠT NAD KRANJEM

Na tej gori so obnovili staro mežnarijo, jo preuredili in preimenovali v Finžgarjev dom. Dom ima na voljo trideset ležišč in dvorano za mladinska srečanja. Vsako leto bodo tu med počitnicami pripravili duhovne vaje za mladino. Obnovili so tudi notranjost cerkve in kapelo Marije Snežne. Dom so blagoslovili v začetku septembra. Po maši so pred kapelo zaigrali Finžgarjevo Verigo.

ŠENTVIŠKA GORA

Na Šentviški gori na Tolminskem, ki je letos praznovala osemsto let samostojne župnije, so v stoletni stavbi osnovne šole pripravili krajski razstavo o življenju in delu, o kmetijskem, kulturno-političnem in cerkvenem razvoju planote skozi dolga stoletja. Izdali so tudi zbornik. Kraj je primeren za turizem.

vrenje v slovenskem kotlu

JANEZ DRNOVŠEK V GROSOVEM OGLEDALU

Ko je poslanec Vitomir Gros pred skupščino razgrnil dejstvo, da je dr. Janez **Drnovšek** kot predsednik predsedstva SFRJ podpisal odlok, na podlagi katerega so pristojni organi dobili možnost, da v izrednih razmerah ustanovijo koncentracijska taborišča, ta podatek na poslance očitno ni imel večjega vpliva. Drnovšek je postal novi mandatar in stvar bi bržkone šla v pozabo, če organi Zvezne republike Jugoslavije odloka dejansko ne bi spravili v življenje.

Koncentracijska taborišča v Bosni in Hercegovini, Srbiji in Črni gori so danes resničnost. Drnovšek ne more več reči, da je podpisal nedolžno in nepomembno zadevo. Če pristanemo na Drnovškov zagovor, češ da je potrebno zadevo ocenjevati v kontekstu tedanjih razmer, potem si moramo postaviti univerzalno vprašanje: ali ni na ta način mogoče „opravičiti“ tako rekoč vse, kar kdorkoli naredi?

Obtoženci na Nürnberškem procesu so se sklicevali na zakone, na ukaze nadrejenih ipd. Tega, kar so počeli, niso počeli zaradi lastne volje, temveč zaradi takšnega „konteksta“. Sodišče

jim ni verjelo. **Nürnberški proces** pa predstavlja neke vrste precedenčni primer za ocenjevanje odgovornosti tistih, ki se sklicujejo na „kontekst“.

Drnovškov primer seveda ni neposredno primerljiv z gornjim zgledom, toda dejstvo je, da je **Drnovšek po lastni volji podpisal** sporni odlok in dopustil njegovo objavo v tajnem uradnem listu, ki že sam po sebi pomeni zanikanje pravne države in nedvoumno kaže na totalitarno naravo nekdanje Jugoslavije.

Res je, da za časa Drnovškovega mandata ni prišlo do uresničenja odloka o izrednih razmerah, toda to je zgolj naključje. Poleg tega se Drnovšek ne more sklicevati na neposreden ukaz ali na zakon.

Navsezadnje **bi lahko zavrnil podpis** odloka. Vsak pravi demokrat bi to napravil brez odlašanja. Najmanj, kar bi Drnovšek lahko naredil, bi bilo to, da bi sporni odlok spravil v predal do konca svojega zgolj enoletnega mandata.

SLOVENEK, Ljubljana, 13. 8. 92.

NADŠKOFOVA PREDLOGA ZA POGOVORE Z VLADO

Ljubljanski nadškof je v svoji izjavi **o vračanju gozdov Cerkvi** predlagal, da bi v pogovorih z vlado zagotovili „cerkvenim ustanovam jamstvo za finančna sredstva, ki jim bodo omogočala izvrševanje sebi lastnega verskega, vzgojnega, kulturnega in socialnega poslanstva“. Drnovšek se je na predlagane pogovore o zagotavljanju denarja za delovanje Cerkve takoj odzval.

Nadškof je v pismu ponudil pogovore Drnovšku in ministru za šolstvo Gabru **o verouku v šoli**. V njem je predlagal spremembo šolske zakonodaje glede verskega pouka v šoli. Tega naj bi v šoli uvedli kot obvezni izbirni predmet, v katerem bi se učenci seznanjali s krščansko kulturo in npravnostjo ter z drugimi verstvi. V odgovoru ni šolski minister osrednjega predmeta nadškofovega pisma, namreč verouka v šolah, omenil niti z besedico.

sprava, revanšizem, pravna država

Vinku Levstiku je bil ob prihodu v Slovenijo vročen poziv na zaslišanje v zvezi z domnevnimi vojnimi zločini, ki po mednarodnem pravu ne zastarajo. Z vidika pravne države je ta poteza slovenskih sodnih oblasti povsem na mestu. Prav zato pa Levstikov primer na novo odpira določena vprašanja, ki zahtevajo nove odgovore.

Temeljno vprašanje zadeva razumevanje pomena sprave. V praksi je sprava doslej pomenila nekakšno pravno pozabljenje tega, kar se je med državljansko vojno dogajalo. Vsak poskus iskanja krivde med revolucionarji, ki so sprožili državljansko vojno in sodelovali pri številnih pomorih nedolžnih ljudi, je bil označen za revanšizem. Pristojni organi niso ukrepali zoper nobenega osumljenca za medvojne in povojne poboje.

Levstikov primer očitno prekinja to „premirje“ med državo in osumljenci za zločine v državljanski vojni. Za pravno državo in splošno pojmovanje pravičnosti je namreč nesprejemljivo, da bi država ukrepala zoper osumljence zgolj ene od obeh sprtih strani. Zakon mora biti enak za vse, zato bo država morala ukrepati tudi zoper osumljence druge strani.

Sprava ni formalno-pravno, temveč politično in moralno dejanje. Sprava države ne zavezuje k „pozabljenju“ zločinov, temveč zavezuje domnevne storilce zločinov, da se predajo roki pravice in sprejmejo njeno razsodbo. Država pa mora poskrbeti, da bo vse osumljence obravnavala ena-

ko, to je kot pravna, ne ideološka država.

Če bo država ostala pri preganjanju domnevnih storilcev zločinov zgolj ene od obeh v državljansko vojno vpletenih strani, potem v resnici nekatere svoje državljane privilegira, druge pa deprivilegira. Tu pa se pravo kot tisto, kar je prav, neha.

Pristajanje na tezo, da so storilci zločinov lahko zgolj na eni (poraženi) strani, pomeni ukinitve pravne države. Dejansko bi to pomenilo pravno potrjen obstoj nedotakljive „revolucionarne kaste“.

SLOVENEK, Ljubljana, 24. 8. 92.

23. DECEMBRA BOMO VOLILI

10. septembra je slovenska skupščina po dolgotrajnih pogovarjanjih le sprejela zakona o volitvah v državni zbor (parlament) in državni svet (senat); zakon o volitvah predsednika R Slovenije je sprejela že julija. Če bodo pravočasno sprejeti še nekateri spremeni zakoni, bodo volitve 6. decembra.

Z novim zakonom ni nihče povsem zadovoljen, v njem ni npr. „udbovskega“ amandmaja, to je zapovedi o obvezni izjavi kandidatov o njihovem preteklem sodelovanju z varnostnimi in obveščevalnimi službami. Vendar je po mnenju večine ta zakon le manj slab kot prejšnji.

● Kandidat za **PREDSEDNIKA DRŽAVE** mora dobiti in volitvah absolutno večino glasov.

● Za volitve v **DRŽAVNI ZBOR** (parlament), ki bo imel 90 poslancev (dosedanji je imel 3 zbere s skupaj 298 poslanci) bo Slovenija razdeljena na 8 volilnih enot, vsaka od teh pa na 11 okrajev. Tako bo izvoljenih 88 poslancev, 2 bosta pa volili za svoja predstavnika italijanska in madžarska manjšina.

Dež je izpral LDS in pokazal se je KPJ.

Kandidate bodo predlagale politične stranke in volilci (ti z zbiranjem podpisov). Glasovi volilcev se bodo seštevali v volilnih enotah. Glas za kandidata se bo najprej štel kot glas za stranko. Za vsako neposredno izvolitev kandidata je potrebnih 9,1 % glasov. Preostanki glasov bodo razdeljeni na republiški ravni.

Poslance v državni zbor bodo volili tudi Slovenci v tujini, ki imajo slovensko državljanstvo, če bodo svojo željo sporočili republiški volilni komisiji mesec dni pred volitvami. Volili bodo na diplomatsko konzularnih predstavništvih ali po pošti; v tem drugem primeru bodo morali priložiti volilno karto, na kateri bo posameznikovo istovetnost potrdilo diplomatsko konzularno predstavništvo ali pa uradni

gonja proti cerkvi

Nekatere naše leve stranke bi rade tisto, česar ne dosežejo v parlamentu, dosegle z gonjo. To je toliko lažje, ker obvladujejo večino javnih glasil, predvsem pa najvplivnejša. Toda zakaj potem sploh parlament? Če bomo pri nas začeli reševati sporna vprašanja tako, lahko zapremo skupščino in se gremo demonstracije in referendum, na katerih bo zmagal tisti, ki ima oblast nad javnimi glasili. V demokraciji pa se stvari rešujejo z utemeljenimi razlogi, z enakopravnim pogovorom in sporazumom, ki

organ države, v kateri slovenski državljani živi.

● **DRŽAVNI SVET** (senat) bo lahko parlamentu predlagal sprejem zakonov, dajal mnenje o vseh zadevah iz svoje pristojnosti, zahteval ponovno odločanje o zakonu, razpis zakonodajnega referenduma ali parlamentarno preiskavo. Sestavljalo ga bo 40 članov, svetnikov: predstavniki krajevnih interesov (22), predstavniki delodajalcev (4), delojemalci (4), kmetje (2), obrtniki (1), samostojni poklici (1) in predstavniki negospodarskih dejavnosti /visoko šolstvo; vzgoja in izobraževanje; raziskovalna dejavnost; kultura in šport; zdravstvo; socialno varstvo/ (6). Svetnike bodo lahko volili tisti polnoletni volilci, tudi tujci, ki so zaposleni oziroma se ukvarjajo z eno od teh dejavnosti. Volili bodo posredno, to je prek volilnih teles.

Redne volitve bodo vsaka štiri leta.

BEGUNCI, BEGUNCI . . .

V Sloveniji je že 75.000 beguncev, kar predstavlja 3 % vsega **prebivalstva**. Slovenija ni dobila razen skromne pomoči nekaterih zasebnih tujih organizacij nobene pomoči, tudi od Visokega komisariata Združenih narodov za begunce ne. Bliža se zima, z njo

skuša čimbolj zadovoljiti interese vseh strani.

Da so nasprotniki Cerkve sprožili gonjo proti njej, je razvidno tudi iz tega, da prikazujejo Cerkev kot grabežljivko, ki se vdaja pohlepu po velikanskem narodnem bogastvu, od koder bo črpala bajne vsote in ogrožala vse dosedanje uspehe gozdnega gospodarstva. To so čiste laži in zavajajoča pretiravanja.

Po strokovnih ocenah, ki jih imam na voljo, znašajo vsi cerkveni gozdovi okoli 2,7 odstotka slovenskih gozdov. To je vse. Ali bo torej z vrnitvijo teh gozdov res lahko ogroženo slovensko gozdno bogastvo? Ali bo Cerkev res lahko tako strašno obogatela, če pomisli-

pa nove težave. Mednarodni dejavniki se počasi ogrevajo za misel, da bi zgradili begunska taborišča za begunce iz BiH na varnih območjih njihove domovine.

DOLG RAJNKE JUGOSLAVIJE

Upniki bivše Jugoslavije bi radi naprtili celotni jugoslovanski dolg Sloveniji, a Slovenija je dala že velikokrat jasno vedeti, da je pripravljena plačati le približno **1,7 milijarde dolarjev** svojih neposrednih dolgov in del tako imenovanih nedoločljivih dolgov bivše Jugoslavije, ki skupaj znašajo približno **3,8 milijarde dolarjev**. Torej bo Slovenija plačala 20 % zveznih dolgov, kar je v sorazmerju z njenim nekdanjim deležem v brutoproduktu pokojne Jugoslavije, tudi zato, da bi končno postala enakovreden družabnik v mednarodnem gospodarskem življenju.

BLIŽAJO SE VOLITVE

Kot kaže, nas bo letošnji sveti Miklavž obdaroval z volitvami. Z njimi bo dana možnost, da izvolimo v naš državni zbor sorazmerno več poslancev s čisto preteklostjo, kot jih je bilo v njem doslej.

Prpriava na volitve se bo za sloven-

mo samo, kakšen izdatek predstavlja ponovna usposobitev nekdanjih škofovih zavodov — sedanje vojašnice v Šentvidu — za normalno in sodobno gimnazijo? Kaj pa vse druge dejavnosti Cerkve? In te dejavnosti ne bodo v prid nikomur drugemu kot državljanom Slovenije.

Komunistični režim je zatiral ali vsaj omejeval Cerkev na več načinov. Najprej ji je zakonsko prepovedal vsako dobrodelno in vzgojno-izobraževalno dejavnost. Hkrati pa ji je tudi odvzel vse vire gmotnih sredstev razen darov vernikov. Ker sedanja demokracija ni združljiva s tako imenovanim „administrativnim“, se pravi zakonskim omeje-

vše kristjane uresničevala **na treh ravneh**.

● Najprej se bomo skušali ovesti svoje **odgovornosti, da gremo volit**. Če smo prepričani, da poznamo o osnovnih življenjskih vprašanih božjo resnico, se na noben način ne bomo odrekli pravici, da s svojimi glasovi prispevamo k pravični družbeni ureditvi pri nas. Ker gre pri naši zamisli urejanja družbe za uresničevanje največjih vrednot — resnice, pravice in ljubezni — ne more biti takšna ureditev nikomur v škodo, tudi nevernim ne. Naša udeležba na volitvah je toliko bolj važna, ker je naš prostor še vedno močno zastrupljen prejšnjega enoumja.

Naša druga skrb bo, da **kritično pregle damo, kaj razni politični programi ponujajo**, in pa seveda, **kaj so ponudniki** teh programov v preteklih dveh letih **govorili in počeli**. Obojega, besed in potez, se je že toliko nabralo, da si sodbe o tem ne bo težko ustvariti. Oglejmo si nekatere.

— **Hoteni splav**. Program, ki ponuja splav, za nas **ni sprejemljiv**, ker ga razumemo kot težak prestopok proti božjemu zakonu.

— **Verouk v šoli**. Pogovori o tem, ali naj bi bil uveden v šolo predmet o verstvih sveta, so zanimivi predvsem zara-

vanjem njenega delovanja, preostane zagovornikom nekdanjega komunističnega odnosa do Cerkve samo še to, da ji delovanje gmotno onemogočajo. To je dejanski namen vse te gonje okoli gozdov.

Za tiste, ki se še niso otesli komunistične miselnosti, je sprejemljiva samo Cerkev, ki nima dobrodelne dejavnosti, predvsem pa nobene šole in nobenega vzgojnega zavoda. In vendar vsi mednarodno priznani sezname človekovih pravic skupaj z našo ustavo priznavajo staršem pravico, da dajo svojim otrokom vzgojo in izobrazbo v skladu z njihovo vero in moralo.

Anton Stres — *DELO, Ljubljana*, 29. 8. 92.

di spremljajočih komentarjev. Kdor zagovarja misel, da mora biti vse naše **šolstvo strogo laično**, s tem krši pravice vernih staršev do integralne vzgoje njihovih otrok. Ali če nekdo odločujočih zapiše, da ne bo v šoli **nobene nove ideologizacije**, s tem razodene vsaj svoje čudno pojmovanje vere.

— **Vračanje gozdov Cerkvi**. Priče smo bili, kako so nekateri pohiteli narediti iz 2,7 odstotka gozdov, ki jih je prejšnja oblast Cerkvi vzela, afero. Brali smo tudi predlog, **naj bi o tem vračanju gozdov ljudje glasovali na referendumu**. Kaj ko bi rajši glasovali o tem, ali je bil odvzem gozdov Cerkvi kraja ali ne? (Da bi ugotovili, do kakšne mere je v narodu zamrl moralni čut.)

Medvojna zgodovina na Slovenskem. Zadnji konec tedna smo bili spet poučeni, in to ne od kogarkoli, da so se revolucionarji bojevali za svobodo. (Kako smo pod to svobodo 45 let ječali, vemo posebno katoličani.) Seveda gornja trditev ne drži, pa četudi je tisočkrat ponovljena. **Slovenska revolucija se je formalno bojevala** na strani protifašističnih sil, dejansko pa **za monopol partijske oblasti**. Kdor se ji je pridružil, ker ni vedel, za kaj v resnici gre, je pač ravnal iz čiste vesti. Kdor pa danes tega noče vedeti — iz česa se tak navdihuje?

— **Udbovski amandma**. Seveda se je mogoče pogovarjati o tem, ali naj skupščina zahteva od kandidatov za poslance pisno izjavo, ali so sodelovali v SDV. Je pa zunaj vsakega pogovora dejstvo, da je bila **SDV v rokah nelegitimne in totalitarne partijske oblasti za tiraniziranje svobodoljubnih rojakov**. (Kontrolirala je tudi partijo: Kaj ni zvezni notranji minister letel zaradi mikrofona, s katerimi je kontroliral šefa države?) Da hoče zdaj kdo proglašati člane SDV za skoraj narodne heroje, je pa le malo preveč.

— **Še marsikaj** se bo našlo. Vsi ti pokazatelji bodo kristjanu povedali, ali naj za neki program voli ali ne.

● Končno se bo treba odločiti za **določeno stranko**. To bo storil vsako sam. Sleherni očitek klerikalizma bo s tem kot udarec po vodi.

Branko Rozman — *DRUŽINA, Ljubljana*, 29. 9. 92.

iz zapiskov zdomskega župnika

moja zdomska fara

naša luč

NAŠA LUČ povezuje Slovence po Zahodni Evropi. Da je bila partijski oblasti v matični domovini vsa leta trn v peti, je razumljivo — to je danes zanjo eno največjih priznanj.

Seveda so nosili Našo luč naši rojaki v velikem številu domov. Neki Prekmurec mi je pravil, da nese vsako številko domov ženi.

„Ko pridem domov, me žena naj-

prej vpraša, če sem prinesel Našo luč. Če je ne bi prinesel, bi me naglašala nazaj ponjo.“

— — —
Neki naš zdomec ni poznal Naše luči. Ko se je nekoč na poti domov pripeljal na slovensko mejo, ga je miličnik vprašal:

„Ali imate luč?“

„Seveda jo imam, kar poglejte!“ je hitel kazati na luči pri avtu.

„Ne to. Če imate revijo Naša luč?“

„Te pa ne poznam.“

Miličnik mu ni verjel. Le s težavo ga je ta prepričal, da je ne pozna. In je res ni.

Ko se je vrnil v tujino, je takoj prišel na faro ponjo. Propagando zanjo je v njegovem primeru naredil miličnik.

socialno delo

Od desetih strank, ki so prišle v naše župnišče, jih je devet gotovo prišlo v socialnih zadevah. Škofija nam je za to delo odobrila posebno mesto socialne delavke. Glede socialnega dela je bilo naše načelo, da ne bomo nobenega rojaka, ki bo prišel k nam po pomoč, spraševali, ali je veren ali ne, ampak bomo poskušali vsakemu pomagati. Drugorodce bomo pa usmerjali na njihova karitativna središča.

Naš delavec se je v avtomobilski nesreči močno poškodoval. Eno leto je ležal v bolnišnici. Tedensko smo ga obiskovali.

Potem se je mož vrnil v Slovenijo. Tam je prišlo do sodnega procesa, ker je njegov sorodnik hotel zase izsiliti precejšnjo vsoto denarja, češ da ga je tolikokrat in tolikokrat v bolnišnici obiskal in mu pri tem dal toliko in toliko.

Na proces je bila povabljen tudi naša socialna delavka. S seboj je prinesla zapiske o obiskih omenje-

nega sorodnika v bolnišnici z datumi in darovi . . .

Ko je iz spiska prebrala podatke, je sodnik razpravo takoj končal z besedami: „Tu ni kaj dodati.“ Seveda je odločil v prid ponesrečencu.

— — —
V severni Nemčiji se je zgodila nesreča: ko so se naši gozdni delavci v petek popoldne, torej že po končanem delovnem tednu, peljali s kombijem podjetja, pri katerem so delali, v mestno banko po nakazane plače, se je zgodila nesreča: štirje mrtvi in eden težko ranjen. Začel se je sodni proces. Naš urad je dobil nalogo, naj pri njem sodeluje.

Naš znanec, slovenski jezuit, je prosil svojega prijatelja, izredno sposobnega nemškega odvetnika, naj na nemškem sodišču zastopa koristi naših ponesrečencev. (Oba sta že pokojna, Bog jima daj dobro!)

Začelo se je dolgotrajno iskanje podatkov, izjav, pričevanj, s tem v zvezi pa osebnih pogovorov, za katere je bilo treba ponovno v Slovenijo, in dopisovanj, tako s pričami (in prevajanj teh izjav), kot z nemškimi sodnimi oblastmi.

Iz Slovenije smo prepeljali na sodni proces v severno Nemčijo težko ponesrečenega delavca (1000 km). Mlada sodnica je hotela obravnavo v pol ure končati. Naš nemški odvetnik je rekel: „Ne privoščim vam, da bi svojo sodno kariero začeli z neuspehom. Svetujem vam, da umaknete svojo sodbo in začnete ves postopek znova. Verjemite mi, da nisem pripeljal težkega bolnika od tako daleč zato, da bi pravdo izgubil.“

Po šestih letih dela in vrsti map dokumentov se je proces končal v prid našim ponesrečencem oziroma njihovim vdovam. Omenjeni nemški odvetnik je ob odškodnini, ki so jo dobile vdove ponesrečencev, v šali rekel: „Marsikatera žena bi za takšno pokojnino po možu rada postala vdova.“

Ob koncu pravde je bilo tudi

rečeno, da ima največ zaslug za njen srečni izid oseba v Sloveniji, ki nas je o nesreči obvestila. Ob tem si se lahko samo nasmehnil.

Veliko ljudi je prihajalo k nam po denar, češ da so jim bili denar in dokumenti ukradeni. Kljub temu, da smo vedeli, da je od desetih primerov poprečno devet zlaganih, smo skušali pomagati. Smo pa prisilcem to tudi jasno povedali. Vedno se je namreč človek vprašal: „Kaj pa, če je to, kar pripoveduje, resnica in dejansko potrebuje denar?“

Zgodilo se je, da je neki prosilec za 300 DEM, ki jih je nujno potreboval, pustil pri nas svoj potni list. Kasneje se je izkazalo, da je pustil starega, ker je imel še enega.

Če smo ljudi napotili na jugoslovanski konzulat, naj tam iščejo pomoči, so nam odgovarjali: „Tam nam dajo samo lepe nasvete.“

toti teater

Ker mi je postalo brž jasno, da bo na tako obširni župniji težko prihajati s farani v stik, posebno še, ker moram poleg župnikovanja urejati NAŠO LUČ, sem skušal privabljal skupinska srečanja. Zato

sem med drugim začel z vinsko trgatvijo. En tak poskus je bil tudi predstava „totega teatra“.

Dvorano z odrom smo že imeli v sestriški gimnaziji. Potreboval sem program, ki ne bo zahteval preveč vaj, ker so bile razdalje velike, in igralce. Program sem sestavil iz skečev, ki sem jih poznal, pri iskanju igralcev sta mi pa odločilno pomagala dva fanta: Edo in Janko. Priskrbela sta mi za prevzem ene vloge celó nemško dekle: ker ji ni bilo treba govoriti, ni nič motilo, da ni bila Slovenka.

Predstava je bila lepo sprejeta. Kaj smo igrali?

Npr. sodbo nekega obtoženca, a tako, da je obtoženi na vsa sodnikova vprašanja odgovarjal s slovenskimi narodnimi pesmimi:

„Kako se pišete?“ — „Jaz sem Kranjčičev Jurij.“

„Ali ste poročeni?“ — „Sem se oženil, se kesam.“

„Kje ste se pa z njo spoznali?“ — „Pod klančkom sva se srečala.“

„Kaj ste po poklicu?“ — „Oglar je zavber fant.“

In tako naprej. Na koncu: „Obsojeni ste na smrt. Kdo bo odslej preživel vašo družino?“

„Lepa naša domovina.“

Upozorili smo tudi brusača. Brusač je pripeljal na oder fantabusilnik tako kot samokolnico. Pokonci ga je spravil, kot bi polnil gumo z zrakom, oponašajoč šum zračnice. Brusilnik je posadil na stol, mu prekrižal noge, v roke dal pokrovki, v usta mu pa nalil vode. Potem je začel brusiti: z nogo je poganjal eno od brusilnikovih nog, nož pomikal nad pokrovkam, ki ju je „brusilnik“ vrtel, sem in tja, medtem je pa „brusilnik“ iz ust curljal vodo na pokrovki.

Najbolj posrečena točka programa je bil pogreb. Središče pogreba je bil mrlič. Tega sta sestavljala dva

človeka. Na ramah sta nosila podolgovat lesen okvir. Ta je bil na strani, obrnjeni v dvorano, prekrit z rjuho. Spredaj je šel fant, ki je mrliču „posodil“ roke: na njih so bili nataktnjeni v zrak štrleči čevlji; glavo je pa imel sklonjeno globoko naprej in torej skrito. Zadaj je šel drugi, ki je mrliču „posodil“ glavo: imel jo je močno nazaj vrženo. Gledalci so videli z rjuho zagrnjena nosila, spredaj v zrak štrleče čevlje, zadaj glavo, kot da bi na nosilih nekdo ležal, spodaj pa dva para nog. Vtis pogreba je bil popoln. Pred nosili je šel mož s helebardo, za njimi pa nekaj „žalujočih ostalih“. Ves čas je s traku igrala mrtvaška koračnica.

Počasi se je muzika spreminjala iz žalostne v veselo, dokler ni končala v bugivugi. Ko so se nosila na koncu obrnila in se napotila po isti poti nazaj, so gledalci z nezagrnjene strani videli, kako so sestavljena, in smeha je bilo na pretek. Igralci so točko končali tako, da so vse rekvizite odvrgli in začeli plesati.

bo še

ivan cankar

martin kačur

življenjepis idealista

DOSEDANJA VSEBINA:

V Zapolje je prestavljen učitelj Martin Kačur. Mlad je in poln načrtov o poučevanju naroda. Ob slučajnem srečanju ga zapoljski zdravnik, življenjski materialist, pouči o življenju v Zapolju.

Kačur obiše župana, ki je kakor podlasica, župnika, ki je hladen in nezaupljiv, nadučitelja, ki pa je pretirano sladek. Obiše tudi lahkoživo Sitarjevo Minko v Bistri, da bi pri njej našel oporo za svoje načrte, a ta ga ima za velikega otroka. Doma mu gospodinja pove, da se bo z Minko oženil neki inženir.

Kačur sklene v vasi ustanoviti bralno društvo. Zdravnik ga svari pred tem, pa tudi pred obiski pri Minki. Skupaj gresta v gostilno Mantova, kjer so se bili k ustanovitvi bralnega društva zbrali kmetje in delavci. Kačur nastopi z govorom, ki razvname prepir, potem pa pretep. Zaradi tega sestanka se mora zagovarjati pri nadučitelju, župniku kot predsedniku krajevnega šolskega sveta in županu.

V konferenčni sobi je Kačur poslušal nadučiteljeve in župnikove

očitke: zapeljeval naj bi bil mladi-no, sejal prepir med ljudi in hujskal proti veri. Kačur je rekel, da je vse to laž. Nadučitelj ga je posvaril:

„Ne takih besed, gospod Kačur! Ne takih besed!“

„Kako je torej?“ je trepetal Kačur. „Kje je obtožba? Jaz hočem, da se vrši vse v redu in po postavah. Pridig ne maram in tudi naukov ne. Ne bom dolgo stal.“

„Ne boste dolgo,“ je rekel župnik in se je počasi vzdignil. „Jaz mislim, gospod nadučitelj, da smo pri kraju. Z gospodom se ne da veliko govoriti.“

Stisnil je nadučitelju roko in je šel.

Nadučitelj se je poglobil v papirje.

„Gospod nadučitelj!“

Ozrl se je na Kačurja, kakor da ga je bil šele ugledal, in njegov obraz je bil sladak in smehljajoč.

„Zbogom, gospod Kačur, zbogom! Imam opravila, zelo mnogo opravila. Zbogom!“

Pred šolo mu je prišel naproti Ferjan in se je zasmejal na glas.

„Ves rdeč! Že vidim. Dobro so te dali. Kako pa si se držal?“

„Kmalu se bova poslovila, prijatelj,“ je odgovoril Kačur s prisiljenim smehom.

„Kaj je bilo tako hudo? Kaj se nisi poklonil? Kaj nisi poljubil roke župniku?“

„Temu?“

„Ah, tako! Že vidim, kaj si storil. Škoda! Rad sem te imel. Jaz sem tak, da imam rad samo tistega človeka, ki je boljši od mene. Boljši si, to je resnica. Ampak ravno taka resnica je, da sem jaz bolj pаметen. Za slovo bova pila, tega mi ne odreci!“

„Pila bova!“

Ko je stopil Kačur v svojo izbo, je ugledal pismo na mizi. Župan mu je pisal, da bi rad govoril z njim.

„Še ena pridiga!“ se je zasmejal Kačur. „Zakaj bi je ne šel poslušat? Zdaj sem že itak zunaj ljudi in postav. Zdaj laže poslušam in laže govorim in se laže smejem . . .“

Takoj po kosilu se je napolil k županu. Vrata v hišo so bila zaklenjena, zato je stopil v štacuno in je videl, kako je tankonogi župan nenadoma izginil ter še v begu pomignil s prstom. V štacuni je stalo dvoje kmetov; pila sta žganje in kuovala tobak.

Za steklenimi durmi, ki so držala v vežo, se je prikazal župan in je potrkal narahlo ter pomignil Kačurju.

„Kaj se mu je zmešalo?“ se je začudil Kačur, odprl je steklene duri in je stopil v vežo.

Župan ga je prijel za roko in ga je peljal v izbo. Spet je stalo na mizi dvoje kozarcev poleg steklenice.

„Nečem pred ljudmi, veste. Ne pred ljudmi. Precej bi mislili . . . no, Bog vedi, kaj bi mislili. Pijte!“

Zaprj je skrbno duri, stopil je h Kačurju, potrepal ga je po rami in se je veselo nasmejal.

„Kaj pa ste počeli v nedeljo, a? Presnet kerlc ste! Take reči! Ali vas je župnik že spovedal? Korenito spovedal? Ali vas je?“

„Čakal me je v spovednici, pa nisem prišel,“ se je zasmejal Kačur.

„Pa niste prišli . . . Hm!“

In županov obraz se je nenadoma zresnil.

„Veste, mladino je treba vzgajati v verskem in cesarskem duhu . . . in tako, saj veste. Zgled je treba dati . . . saj veste . . . Potrpajte! Kam pa? Kam pa?“

Kačur je vstal.

„Nikar! Kaj sem vas razžalil? Prosim, samo tale kozarec izpijte! . . . Nekaj drugega sem vas mislil vprašati . . . tako potihoma . . .“

Okrenil se je nenadoma od Kačurja, stopical je po izbi z urnimi, skakljajočimi koraki, z rokami na hrbtu. Naposled je postal in je pomežiknil lokavo.

„Kaj ste resno mislili . . . tisto

tam . . . v nedeljo? Povejte mi, zelo vam bom hvaležen. Ali res mislite, da se bodo ljudje, to se pravi, da se bo vsaj večina ljudi odvrnila od . . . od prečastite duhovščine? Rad bi vedel, kako mislite o tem."

Kačur se je čudil in ni odgovoril.

"Jaz sem namreč narodnjak," je hitel župan. „Nikar me napak ne razumite! Zdaj ni več nevarnosti, da bi se nemškutarji polastili občine. Pa so jo imeli še pred desetimi leti — jaz sem bil takrat občinski svetnik . . ."

Pogledal je Kačurju naravnost v obraz, pomolčal je, nato se je zasmel od srca.

"No, in zdaj so že spet nove sitnosti, čisto nove, nič ni človek pripravljen nanje. Prej je bilo lahko: ali nemškutar ali narodnjak. In iz nemškutarja je človek ob vsaki uri lahko postal narodnjak in še častili so ga. Zdaj pa se ljudje cepijo na take čudne načine, da človek še skozi naočnike ne razloči natanko. Tako potihoma, vse naskrivoma. Sitno, zelo sitno."

Tlesknil je z jezikom, zamahnil je z roko in je hitel po sobi.

"Kaj pa ste me hoteli vprašati, gospod župan?"

"Tako! Tako! Kakšna sila! . . . No, kako mislite?"

"O čem?"

"Kako se bo to končalo? Ali bodo zmagali stari ali mladi?"

"To Bog ve, jaz ne vem."

"Vi že veste. E, prekanjeni ste! Drugače bi si ne upali tako očitno . . . Ali je zdravnik z mladimi?"

"Nisem ga vprašal."

"Nič neče povedati . . . prevečanec! . . . Zdaj torej mislite, da je še najbolje, če se ne nagne človek ne na to ne na ono stran?"

"Kakor je pač njegovo prepričanje."

"Eh, kaj bil!" se je zasmel župan in mu je položil roko na komolec. „Kaj bi! Saj sva sama! . . . Prepričanje: kako se to zmerom menja. Človek pa ostane, kakor je bil. Ali sije zdajle sonce?"

"Megleno je."

"No, glejte! In čez eno uro bo sijalo sonce in prelomili boste besedo, ki ste jo zdajle rekli. To je prepričanje! . . . Še nekaj mi povejte: kakšen pa je razloček med mladimi in starimi? Stari so za vero, mladi so zoper njo. Tako je pač?"

"Ne gre za vero."

"Za kaj pa gre?"

"Za napredek."

"Hm. Jaz sem tudi za napredek. Lepa stvar . . . napredek . . . Za kakšen napredek gre?"

Kačur mu je strmel v obraz in ni vedel odgovora.

"No, že vem! Za napredek sploh! . . . Kaj pa stari? Za kaj pa so tisti?"

"Konservativci so."

"Konservativci . . . lepa stvar. Hm. Jaz sem tudi konservativec . . . Stojte! Na katero stran pa se drže nemškutarji?"

"Na nobeno."

Župan je skočil in je hitel po sobi.

"Na nobeno. Tako! Na nobeno. Pametni ljudje . . . Eh, lepi časi so bili!"

Tekal je po sobi, z rokami na hrbtu, s sklonjeno glavo. Nenadoma je postal pred Kačurjem.

"A tako! Ste še tukaj!"

Pogledal mu je resno v obraz in je zmajal z glavo.

"Ni bilo dobro, gospod učitelj, ni bilo prav, kar ste počeli v nedeljo. Ne spodobi se. Res ne."

Kačur je vstal in je vzel klubuc.

"No, kaj bi vam očital! Mladi ste in še ne poznate natanko dolžnosti . . . svetega stanu . . . in tako, saj veste! Pa zbogom! . . . Skozi štacuno, prosim, skozi štacuno! Ni treba, da bi ljudje . . . no, zbogom!"

Kačur je šel skozi štacuno in je stopil na ulico, župan je izginil v temno vežo.

"Kanalja!" si je mislil in je hitel po blatni cesti. „Kaj . . . saj še kanalja ni!" . . .

Že se je mračilo, ko se je napotil v Bistro.

Megla je visela nad pokrajino, iz megle pa se je svetil ščip, ki je bil že visoko nad hribom.

Sredi pota je postal.

"Kaj bi tam! Kaj ni vse tisto res, kar so mi pripovedovali? Kaj nisem slutil vse tisto sam, že v prvem trenutku? Če se je vse drugo ponesrečilo, klavarno podrlo . . . kaj bi iskal tam?"

In še v mislih, vseh žalostnih, da bi se vrnil in pozabil, je pospešil ko-

rake in je hitel dalje. Močnejše je bilo srce.

„Začetek se je ponesrečil, drugega nič. Kaj bi si zato ne upal dalje, ker sem se spotaknil ob prvem koraku? Preneroden sem bil, to je vsa bridkost . . . Pripovedoval ji bom, kako se je zgodilo, in ko bom pripovedoval, bo stvar nenadoma vesela in smejal se bom in tudi Minka se bo smejala. Resnično, ni bilo še na svetu tako čudnega odrešenika. In še nikoli tako klavnega reševanja . . . Pa vendar, zdi se mi, da komedija ni bila zastoj: ostalo bo morda nekaj v ljudeh; če ne drugega, vsaj razgretost in razgretost je zmerom koristna. Tudi boj bo morda ostal in rodila se bodo resna nasprotstva in nasprotstva so zmerom rodovitna. Ni bilo zastoj. In resnica je, da je človeku najmanjši dar, ki ga daruje sebi v škodo in bližnjemu v blagor, obilo poplačan.“

Razvedrile so se mu misli in razvedril se mu je vroči obraz.

„V kakšno škodo sebi?“ se je smehljaj. „Prestavili me bodo, to je vsa bridkost. Spoznal sem Zapoljce, do dobrega sem jih spoznal, jutri bom spoznal morda Zagorce in pojutrišnjem Zaplance. Tako bom preromal s culo in palico vso to lepo domovino in ne bo rodoljublja, ki bi poznal ljudstvo tako natančno kakor jaz. Včasih sem si hudo želel, da bi prepotoval domovino iz kota v kot . . . No, zdaj jo bom prepotoval na deželne stroške. Ne žene nimam ne otrok. Fant svoboden!“

In v istem hipu mu je šinila senca prek lic.

Nikoli še ni mislil na Minko drugače kakor na dekle v rdeči bluzi, z belim obrazom in s črnimi očmi, na lepo hčerko bogatega krčmarja — kako sedita sama v izbi in kako ji poljublja male, okrogle roke in ji pripoveduje zaljubljene besede. Nikoli še mu ni prišlo na misel, da bi moglo biti kdaj drugače in da bi morda stopil nekoč v črni obleki, zardel, plah in trepetajoč pred debelega gospoda Sitarja . . .

Zamahnil je z roko, da bi prepodil misel, ki mu je bila zoprna.

„Budalost! Saj je še otrok! In jaz, kaj sem drugega? To je . . . nizkotna misel. Sam vrag mi jo je poslal, da bi me zmotil . . .“

Na pragu je stala gospa.

„Minka je v parku,“ ga je pozdravila smehljaje.

„Zdaj v parku? V megli in mraku?“

„Rekla je. Morda ni v parku. Pogledajte! . . . Kaj pa ste počeli v Zapolju zadnje čase?“

„Nič posebnega, gospa.“

„Nič?“ se je posmejala. „Vsi pravijo, da vas zapodé stran. Strašne reči da uganjate.“

„A, tisto! . . . No, stepli so se v krčmi in jaz, ki se nisem tepel, bom prenašal kazen. Nič drugega se ni zgodilo.“

„Minka je v parku.“ „Zdaj v parku? V megli in mraku?“

Gospa je požugala s prstom.

„Še vse druge reči pripovedujejo. Nikoli bi si ne bila mislila, da morete biti tak, ko kažete tako nedolžen obraz.“

„Kaj pa sem storil?“

Zasmejala se je na glas.

„Kako lepo ste vprašali! Kakor devica . . . No, poiščite Minko! Saj stopite potem v izbo na kozarec vina? Žejni boste.“

Zasmejala se je še glasneje. Kačur se je prestrašil njenega smeha in ga ni razumel.

„Pridem.“

Park je bil tih, samotni. Zmerom niže je legala megla na golo, črno, vlažno drevje. Pesek se je mešal z blatom in se udiral globoko.

„Kako bi jo iskal tod?“ je pomislil Kačur in je hodil križem po peščenih stezah. Blizu lope, ob plotu, je ugledal senco in bel obraz.

Prišla mu je hitro naproti, postala je tri korake pred njim, po-

gledala mu je v obraz in se je zasmejala.

„Martin Kačur!“

„Jaz sem,“ je odgovoril Kačur. Kri mu je šinila v lica in vztrepetal je.

„Kako pa ste našli sem?“

„Gospa mi je povedala, da ste v parku.“

„Zakaj pa niste ostali pri materi, v gorki izbi? Tema je in mraz.“

In resnično je zazeblu Kačurja po životu. Pogledal je v njen obraz in zdel se mu je ves spremenjen. Hladan je bil, tuj in prezirljiv.

Okrenil se je počasi. Pred očmi se mu je zazibalo.

„Zbogom.“

„Pa kam? Čemu pa ste prišli? Saj vas ne gonim nikamor! Še malo ostanite!“

Stopila je k njemu in ga prijala za roko.

„Kako ste čuden! Kakor otrok! No?“

Stisnila se je k njemu in mu ponudila ustnice. Objel jo je z obema nerodnima rokama, pritisnil jo je trdno k sebi in jo poljubljajal na ustnice in na lica. Šumelo mu je v glavi in dihal je težko.

Izvila se mu je počasi iz rok.

„Kako ste vroči! . . . Rada vas imam, ker ste tako hudo neumen.“

Kačur je stal pred njo in je molčal in strmel. Minka se je smejala.

„Zares! Ker ste tako hudo neumen! Vsaka vaša beseda . . . če se spomnim nanjo, se smejem do solz.“

„Ne smejte se! Ne bodite veseli!“ je prosil Kačur. „Ni mi veselo pri srcu, kadar je smeh na vaših ustnicah. Nocoj, Minka, nocoj ne bodite veseli! Poslednjikrat vas vidim . . . Zdaj vem v svojem srcu, kakor da bi mi bil Bog razodel.“

„Kako bi se ne smejala, ko govorite tako čudno? Pa če nečete, se ne bom smejala. Ali je tako prav?“

Strnila je obrvi, stisnila ustnice, nabrala obraz v resne gube in bruhnila v glasen smeh.

„Kdo bi bil resen, če stoji pred vami?“

Prijel jo je za roko in se je nasmešnil sam, toda v njegovem nasmehu ni bilo radosti.

„Bolj vas ljubim, kot smem. Prevelika je moja ljubezen, zato je smešna. Toda smejte se! Čudno lep je vaš obraz, kadar je vesel, in nikoli se bolj ne blešče vaše oči . . .“

Takoj se je zresnil njen obraz.

„Čemu govorite tako modro, počasi, slovesno . . . kakor duh opolnoči? To ni lepo, kvečjemu da je smešno. Enkrat je lepo . . . toda kakor je pesem lepa, če jo bere človek enkrat. Ampak zmerom: bú . . . bú . . . bú . . . — kaj je tisto? Človek objame, poljubi in se zasmeje — konec!“

„Ne bodite hudi name! Rekel sem, da vas ljubim preveč. Pozabite na tisto ‚preveč‘ in mislite samo, da vas ljubim.“

Trepetal je, njegove oči so bile rosne in so prosile.

Minka je bila razmišljena. Ne, vesel ni bil njen pogled in ne zlovoljen.

„Kdaj pa mislite od tod?“

„Od kod?“ se je prestrašil Kačur.

„No, iz Zapolja. Saj pojdete menda stran? Pravijo.“

„Ne vem še. Kmalu.“

„No. Kamor pač pojdete . . . ne mislite nič hudega o meni . . . Saj pridete morda še k nam?“

Ponudila mu je roko.

„Kaj je to slovo, Minka?“ je vzkliknil Kačur.

„Kaj pa še drugega?“ se je začudila in se je takoj zasmejala.

Uprla je roke ob boke, vzdignila je obraz in je napela ustnice.

„No?“

Poljubil jo je in je stal trepetajoč pred njo.

„In . . . ničesar več, Minka?“

„Kaj pa še? . . . Kako ste sitni! Torej še enkrat!“

„Nič več!“

Pogledal ji je v obraz z globokimi, plahimi očmi in se je počasi okrenil.

„Zbogom, Minka!“

„Zbogom!“

„Ni mogoče! Ni mogoče tako!“ je mislil in postal in se je ozrl.

Privzdignila si je bila krilo in se je vračala po blatni stezi proti lopi.

„Hej, gospodična Minka!“ je zaklical. „Kaj ne pričakujete nekoga?“

„Seveda,“ je odgovorila z glasnim smehom in ga je pozdravljala z roko. Njen beli obraz se je svetil iz sence, od nevidne luči obzarjen.

Kačur je omahnil, zaječal je in je hitel iz parka. Ne misli, ne čustva. Do blatne poti, do velike ceste. Hitel je sključen, pot mu je oblival obraz.

„Tam . . . kakšen kraj je tam?“

Dospel je v Zapolje. Krčme so bile še razsvetljene. Tam so sedeli gostje, v gorki izbi, v svetli luči. Smejali so se in so se pogovarjali in niso poznali žalosti.

Odpri je duri. V gosposki izbi, za belo pogrnjeno mizo je sedelo samo troje gostov: učiteljica, mlada okrogla ženska z živahnimi, prekanjenimi očmi in lepim podbradkom; zaspani in neobrity davčni praktikant in učitelj Ferjan.

„Od kod pa ti?“ je skočil Ferjan izza mize. Svetil se mu je rdeči obraz in oči so se mu lesketale. „Kakšen pa si? Ali ti je slabo? Ves bled! Ves blaten! Od kod pa prihajaš?“

Stiskal mu je roko in ga je vlekel k mizi.

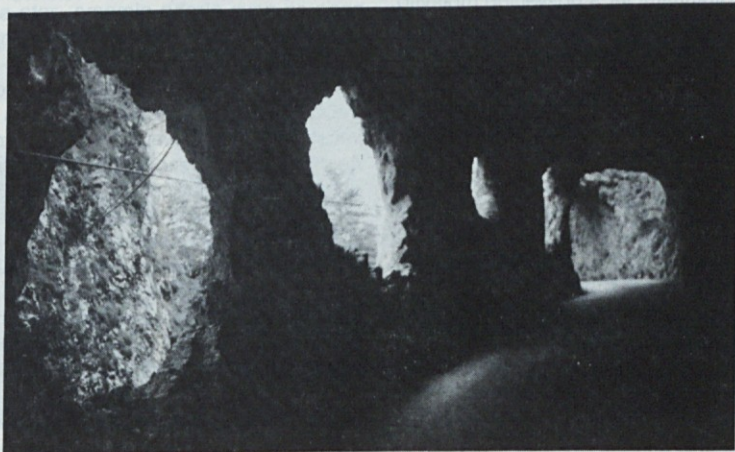
„Kam sem prišel?“ je vprašal Kačur.

Ferjan se je zakrohotal.

„Pijan je, bratci, pijan! Kam si prišel? V Mantovo si prišel! V kraj slave in časti. No, sedi, idealist! . . . Kaj? Kam pa?“

bo še

Dolžanova soteska nad Tržičem.

iz življenja naših far po Evropi

anglija

• Dan posvetitve slovenskega naroda Mariji smo rojaki v Londonu praznovali zelo slovesno. Na praznik Marijinega vnebovzetaja v soboto, 15. avgusta, je bila na Našem domu ves dan izobešana slovenska državna zastava. Naši rojaki so se že v zgodnjih popoldanskih urah začeli zbirati k slovesni maši. Posvetitev smo opravili ob 18. uri v nabito polni kapeli doma s peto mašo in z litanijami ter s posvetilno molitvijo, ki je iskreno odmevala iz ust vseh navzočih. Na koncu je gospod župnik podelil še blagoslov z Najsvetejšim.

Slovesnost so pomagali povzdigniti s svojim sodelovanjem bogoslovec iz Ljubljane g. Roman Starc, študent prava Klemen Klun, naša nepogrešljiva organizatka gospa Francka Theobald, roj. Rehberger, in vsi, ki so prišli k slovesnosti.

Po posvetitvi smo se še pozno v večer zadržali pri medsebojnih pogovorih, in kot po vsaki maši so tudi tokrat naše gospodinje postregle s potico in okusnim narezkom, Srečko z možmi in fanti pa s pijačo.

Razšli smo se veseli z zavestjo, da nas Marija, Jezusova in naša skupna mati, neprestano varuje in podpira vsakega posebej in ves naš preizkušan narod.

• Z razliko od lanskega poletja, ko je bila Slovenija v vojni zaradi svoje odcepitve od stare družine v ponesrečeni jugoslovanski skupnosti, je bil obisk gostov v Našem domu v Londonu med letošnjimi počitnicami precej večji. Bilo je manj tistih, ki pridejo v London zgolj zaradi turizma, več pa tistih, ki prihajajo v slovenski dom zaradi študija. Imeli smo tudi precej mladih gostov iz Trsta in Gorice in celo iz avstrijske Koroške. Tudi gostov izmed prekomorskih izseljencev, predvsem iz Kanade, ni manjkalo. Letos smo pogrješali že običajni obisk dr. Jureta Kočeta iz Avstralije, ki se je vsako leto po Dragi prek Londona, Toronta in San Francisca vračal domov v Avstralijo. Menda je že več kot petindvajsetkrat poletel okrog zemeljske oble. Letos pa smo sredi avgusta dobili sporočilo od prijateljev iz Trsta, da je dr. Koče odšel na pot v onstranstvo, od koder se ne bo več vrnil. Dr. Jure Koče, redni in častni gost Našega doma, je v častiljivi starosti (90 let je dopolnil meseca junija) odšel s tega sveta v večnost. Naj uživa pri Bogu zasluženi počitek! V kapeli Slovenskega doma v Londonu smo zanj opravili sv. mašo zadušnico.

• Hiša slovenske katoliške misije v Londonu je že več kot sto let stara stavba, ki bi bila potrebna temeljite prenove od vrha do tal. Trenutno se spopadamo s problemom ravne strehe doma, ki je ponovno začela puščati. Denarja za novo streho nimamo, zato se ubadamo z začasnim krpanjem lukenj. Za temeljito vzdrževanje cele stavbe z ozirom na vsakoletna popravila bi potrebovali neke vrste stalnega hišnika z večstranskim poklicem, ki bi bil istočasno zidar, pleskar, vodovodni inštalater in tudi električar. Ker pa takega človeka v eni osebi ni, nekateri zvesti člani naše skupnosti občasno žrtvujejo nekaj dragocenega časa za popravila v našem skupnem domu sredi Londona. Tako so letošnje poletje ponovno priskočili na pomoč s soboslikarskimi in zidarskimi sposobnostmi Karel, Filip ter Ivan, Srečko in Johny. Filip, ki je sedanjí predsednik župnijskega sveta

Gospod Filip Vidmar skrbi tudi za lepši izgled Našega doma.

naše misije, je žrtvoval kar tri tedne svojega časa za različna nujna popravila tega našega centra v Združenem kraljestvu Britanije. Hvala vsem za pomoč in Bog plačaj!

VABILO NA MISIJSKO TOMBOLO

Vse Slovence iz Anglije in Walesa ter vse prijatelje misijonov in slovenskih misijonarjev po svetu vabimo na misijsko tombolo, ki jo bomo imeli v župnijski dvorani pri cerkvi The Holy Cross, Catholic Church, na Goldington Road, Goldington Green v Bedfordu v soboto, dne 10. oktobra. Prireditve bomo pričeli s sveto mašo v isti cerkvi ob 4. uri popoldan.

Organizatorji te naše že tradicionalne prireditve smo povabili za to priliko na obisk v Bedford slovenskega ambasadorja v Veliki Britaniji gospoda Matjaža Šinkovca, vendar njegov obisk v Bedfordu še ni potrjen.

Prisrčno vabljeni in na svidenje v Bedfordu!

Pripravljalni odbor prireditve

avstrija

LINZ

Romanje na Ptujsko goro in izlet na Štajersko.

V soboto in nedeljo, 5. in 6. septembra, smo romali na Ptujsko goro. Ob petih zjutraj smo se odpeljali z avtobusom iz Linza. Ker je precej deževalo, smo bili v skrbeh, da nam bo vreme pokvarilo vse naše potovanje kot pred dvema leti na Brezje, toda na poti proti Gradcu je naenkrat zasijalo sonce in smo imeli ves čas lepo vreme.

Na Ptujski gori smo imeli slovesen sprejem in blagoslov romarjev in nato ob 11. uri mašo. Po maši nam je g. župnik s Ptujске gore povedal zgodovino cerkve, ki je bila po vojni nacionalizirana in še vedno ni dana nazaj v last cerkvenih oblasti. Med tem časom je zmanjkalo iz cerkve mnogo dragocenosti, med drugim tudi križev pot.

Po maši smo se mimogrede ustavili pri sv. Lovrencu. Tu smo videli, kaj naši slovenski rojaki žrtvujejo za vzdrževanje cerkve in cerkvenih poslopij. Na gospodarsko poslopje so ravno dajali novo streho in je bilo na tleh ljudi, ki so čistili strešno opeko, kot mravelj. Med delavci je bil v delovni obleki tudi g. župnik Karel Pavlič, ki nam je pokazal tudi cerkev sv. Lovrenca. Potem smo odšli na kosilo proti Turnišču.

Na rojstnem domu Tilke, Viktorije in Angele, roj. Planjšek.

Na rojstnem domu g. Ludvika Počivavška. V sredini njegova mama.

Dobro okrepečani smo si ogledali lepo prenovljen Ptujski grad. Tu je dosti dragocenosti še ohranjenih, precej je pa tudi tukaj zmanjkalo.

Popoldne nas je povabil na svoj dom (ki je tudi rojstni kraj ge. Tilke, Viktorije in Angele) g. Franc Planjšek, kjer smo bili vsi lepo pogoščeni. Škoda pa je, da je bil čas tako kratek, da smo se zadržali samo kratko, ker smo bili takoj za tem povabljeni k sestri Silve Joun, h ge. Veri Hodnik, in tudi tam so nas lepo pogostili. Ker so slavili v Ptujtu Ptujsko noč, smo se tudi mi poveselili z znamenitimi pevci in muzikanti v Ptujski dvorani.

Nedeljsko mašo smo imeli v hajdinski cerkvi sv. Martina skupaj s hajdinskimi verniki. Pri somaševanju dveh duhovnikov smo prepevali ljudske

pesmi in dve pesmi nam je zapel naš pevski zbor. Na orgle nas je spremljal naš organist Anton Zore. Hajdinski g. župnik se nam je zahvalil, da smo ravno njihovo cerkev izbrali za naš obisk. Po maši smo odšli na kosilo v Limlje pri Podčetrtku. V novejši kmečki gostilni je bila zelo dobra postrežba. Polovico jedil in vso pijačo sta nam plačala g. župnik Ludvik Počivavšek, ki je v tej bližini doma in gospa Helga (Fale), ki sta tudi v tem času praznovala rojstni dan. Obema lepa hvala!

Pri Škotnikovi družini v Pustem polju.

Po kosilu nas je povabil g. Jožef Počivavšek (brat g. župnika) na rojstni dom. Tudi tu je bila zelo bogata postrežba z raznimi dobrotami, vinom in brezalkoholnimi pijačami. Poleg drugega je tudi tu raztegnil g. Zlatko svojo harmoniko in smo se kar na dvorišču zavrteli. Tudi tu nam je bil čas mnogo prekratek, saj smo bili potem še povabljeni v Pusto polje na rojstni dom Bertelna Fale. Tudi pri njih so nam naredili celo ohcet. Gospod Leopold Škotnik nas je že lansko leto povabil, toda lansko leto je bil izlet zaradi vojne v domovini odpovedan. Mize so bile tako polne, da bi lahko držali celo noč. Poleg veselih pesmi, ki so donele ena za drugo, je bila še harmonika. Z nami je bilo tudi nekaj Avstrijcev, ki ne razlikujejo Slovenijo od Jugoslavije, in so mislili, da je na kmetih v Sloveniji sama ciganija. Pa so se prepričali, kako so lepi slovenski domovi tudi na deželi. Vsem, ki so nas tako lepo pogostili, lepa hvala. Hvala tudi Tilki Grandovec, da nam je preskrbela avtobus!

Imeli smo pa tudi smolo z našim potnikom Vladomirom Jalšovcem, ko je ravno pri zajtrku v hotelu dobil močan epileptični napad in še sedaj leži v bolnišnici v Lajbnici.

G. Danilo Hrastelj je moral zadnji čas kar dvakrat v bolnišnico in je imel tudi dve težki operaciji.

Tudi g. Ivan Tkalec je zadnji čas bolj slabega zdravja in je tudi on moral dalj časa ostati v bolnišnici. Vsem bolnikom želimo skorajšnjega okrevanja.

Te dni nas je obiskal tudi naš upokojeni g. župnik Ciril Lavrič. Drugo nedeljo v septembru nam je tudi maševal. Veseli bomo, če se vrne zopet med nas, da bi pri nas užival zasluženi pokoj!

belgija

LIMBURG-LIÈGE

Pevski zbor Slomšek je imel konec avgusta vsakoletni piknik v gozdu g. Lojzeta Korelca. Čeprav je bilo vreme že jesensko, je družabno srečanje lepo uspelo. Na srečo je tradicija moč-

XXXIII. Slovenski dan v Belgiji

Vljudno vabimo na
XXXIII. Slovenski dan,

ki bo v soboto, 10. oktobra t. l.,
v Kultureel Centrumu v Eisdenu.

Začetek bo ob 16. uri
Program bo pester.

To bo prvo srečanje na našem področju, odkar je Slovenija mednarodno priznana neodvisna država. Zato naj bi to srečanje bilo vredno zgodovinskih trenutkov, ki jih doživljamo. Dokažimo, da smo člani enega najbolj trdoživih, delovnih in nadarjenih narodov v Evropi. Z vašo pomočjo, z vašo navzočnostjo, sestre in bratje, naj XXXIII. Slovenski dan postane „gospoko“ praznovanje slovenske neodvisnosti ter naše kulturne, politične in človečanske zrelosti. Resno in odgovorno premisli, s čim moreš tudi ti olepšati in obogatiti to slavje.

Na prvem mestu vsekakor s svojo navzočnostjo.

Če v zgodovini nismo imeli veliko plemstva, postanimo *plemiči* mi po svojem živem smislu za vrednote, kot so sodelovanje, solidarnost, požrtvovalnost in navdušenost za vse, kar je lepo, koristno, potrebno in plemenito.

Ob naših Slovenskih dnevih stojimo pred težkim problemom: „Z malo ljudmi moramo napolniti veliko dvorano . . .“

Doslej v tem nismo slabo uspeli. Z vašim sodelovanjem.

„Naša majhnost nas sili v nenehno in splošno mobilizacijo vseh naših sposobnosti in zmogljivosti.“

Na veselo svidenje!

nejša vabilo kot lepo vreme; Slomšek ima lepo število zanesljivih prijateljev. Saj tudi zasluži!

Večja skupina naših sodelavcev je v organizaciji ge. Marije Novak-Čotar v posebnem avtobusu obiskala Češko in Slovaško. Spomladi so bili na Madžarskem. Pred leti si kaj takega naši ljudje niso mogli dovoliti. Spoznanje drugih dežel je važna zadeva. Širi obzorje. Iščimo priložnost, da si bomo

podrobneje ogledali tudi svojo lastno deželo, ki je slikovitejša kot vse druge.

Sprememba številke telefona: Na našem področju imamo odslej številko 089 namesto stare 011, torej: 089/762201. (Kat. misija.)

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije poleg Slovenskega doma v Chatillonu.

Poletje je za nami. V juliju in v avgustu je bilo v Domu 174 gostov, v veliki večini mladih. Pri delu so pomagali: duhovnik Martin Retelj, ki upamo, da bo kmalu prišel za dalj časa med nas, bogoslovci Robert Ušaj, s katerim smo tukaj zvedeli težko vest, da so njegov oče in mati, stric in teta v avtomobilski nesreči zgubili življenje, Roman Kozmas in Slavko Judež. Vsem se za pomoč prav toplo zahvaljujemo.

Po potrebnih in zasluženih počitnicah smo v septembru z *novim delovnim letom začeli z vsestranskim rednim delom*, kjer je sodelovanje oseb in vsaka pomoč zaželena in dobrodošla, bolje rečeno, samoposebi razumljiva in nujno potrebna.

V nedeljo, 30. avgusta, so številni prijatelji in znanci pospremili v cerkev sv. Terezije malo Elodijo Markoja-Brahim, ko jo je *zakrament svetega krsta pridružil cerkvenemu občestvu.*

MORESTEL (Isère)

19. avgusta smo se v redovni skupnosti sester frančiškank Brezmadežne poslovili od sestre Martine Drogenik. Pokojna je bila rojena leta 1907 v Stopercah v globoko verni krščanski družini. Mlada je v Slovenski Bistrici stopila k sestram frančiškankam z željo, da bi šla v misijone. Leta 1946 je prišla v Francijo in nato kmalu odšla v misijone na Kitajskem, kjer se je vsa posvetila bolnikom. To delo so nasilno prekinili kitajski komunisti, ko so jo z drugimi sestrami vrgli v ječo in nato izgnali. Tako je leta 1954 prišla zopet v

Francijo, kjer se je najprej v kliniki v Versaillesu nato pa v Vienni vsa posvetila službi drugim, zlasti bolnikom. Po nesrečnem padcu pred dvema letoma je sama postala neboljnen bolnik in tako dopolnila svoje poslanstvo, ko jo je 17. avgusta. Večni poklical v božjo slavo.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

V oktobru bomo posebno radi molili rožni venec, vsaj desetko za mir v svetu, zlasti v naši domovini.

Zaradi sestanka izseljenskih dušnih pastirjev v Stični bo slovenska služba božja odpadla v nedelji, 11. in 18. oktobra.

Po *krstu* sta postala božja otroka Hadrija Lovrenc Blommaer in Luka Cukierman. Naj ju spremlja božje varstvo in milost!

Zakrament sv. zakona so si dali: Dominik Wacheux in Nadine Mlinar, Rajmund Lapoivre in Valerija Demerval, Ranko Georgievski in Martina Vincent. Naj jih spremlja božji blagoslov!

nemčija

STUTTART-okolice

Zadnje poročilo v Naši luči bi bilo preobširno, če bi omenili vse, kar je bilo novega med nami proti koncu pomladi in v začetku poletja. Tu bomo dopolnili vsaj z nekaj dogodki, ki so omembe vredni:

Na *vnebohod*, 28. maja, smo se srečali v Forchtenbergu, da kot kristjani izpolnimo svoje dolžnosti na tako velik praznik in se tudi kaj pomenimo in zapojemo. Kar precej se nas je nabralo v cerkvi sv. Frančiška, kjer je bila maša in pete litanije Matere božje. Po maši smo sedli skupaj v dvorani in tamkajšnji rojaki so se precej potrudili, da postrežejo tolikšni skupini z jedaçami in pijačami. Posebej je teknilo doma pripravljeno pecivo raznih vrst. Ko sta bila lakota in žeja potešena, se je od omizij dvignila domača pesem, ki Slovence vedno povezuje. Ko pa je „naš Emil“ potegnil diatonično harmoniko,

se je hitro izkazalo, da ta ogreje tudi kosti v srednjih letih. No, vse skupaj je bilo zelo lepo.

V nedeljo, 14. junija, smo v Stuttgartu praznovali *prvoobhajansko slovesnost*, katere se je udeležilo 10 slovenskih otrok, dva fantka in osem deklic. Ob tej priliki smo zaključili tudi učno leto na sobotni šoli in 53 učencev je dobilo letna spričevala z ocenami v verouku, slovenščini in pridnosti. Po maši so jih ponosno kazali svojim staršem. En del pridnosti v spričevalu velja tudi staršem, ki so pošiljali ali vozili otroke k pouku, kar ni šlo brez požrtvovalnega prizadevanja.

Praznik Presvetega Rešnjega Telesa smo praznovali na dveh krajih. Dopoldne skupaj z nemškimi verniki pri župniji sv. Konrada v Stuttgartu, kjer nas je častno zastopala 5-članska Ventova družina v narodnih nošah. To je bil pravi slovenski „pušeljc“ na ta veliki praznik. — Popoldne smo se zbrali na Michaelbergu, dobrih 10 km južno od Heilbronna. V zgodovinsko pomembni cerkvi sv. Mihaela smo s sveto mašo počastili veliko skrivnost praznika, ki govori o Jezusovem bivanju v sveti hostiji. Ker je bilo to v maju, smo opravili tudi šmarnice. Dobrih 100 udeležencev je dalo duška svojemu krščanskemu prepričanju in pelo, da je bilo veselje. — Po cerkveni slovesnosti smo se pridružili nemškimi faranom, ki so imeli v bližnji globeli letni piknik. Z veseljem so nas sprejeli v svojo sredo in pozorno prisluhnili naši pesmi.

Naši ministranti, devet po številu, so šli letos prvokrat na skupni izlet. Vodil

Zmagovalci na instrumentalnem in vokalnem tekmovalstvu na materinski proslavi v Stuttgartu 10. maja letos: sestre Petra in Barbara Košar (1. nagrada), Franci Arh (desno — 2. nagrada), Danijel Gral (v narodni noši — 3. nagrada).

To je mlada Gajsljerjeva družina iz Esslingena, ki je v prometni nesreči 16. junija na cesti Celje—Maribor, v bližini Dramlje, tako tragično zgubila življenje.

jih je Miro Vrana, ki po letih, velikosti in ministrantski službi presega vse ostale ministrante. Tako je bila družba v dobrih rokah. Svoj izletni dan v soboto, 30. maja, so ministranti preživel na Tripsdrillu pod Michaelbergom.

Čestitke h krstom: Ignaciju in Valeriji Bonomo k sinku Marku; Zvonku in Jelki Tudina k sinku Marku; Ivanu in

Slovenske Marijine sestre z Dobrove so na binkoštno nedeljo, 7. junija 1992, praznovale srebrni jubilej bivanja in delovanja v Stuttgartu. Nastavljene so pri Karitasu za nego bolnikov in ostarelih v domu Adam-Müller-Gutenbrunn v Rotu. Ob tej priliki so jih obiskali od doma: generalna predstojnica sestra Marija Božidara Giločnik, provincialka sestra Irma Makše in spirital g. Zdravko Pogorelec. Na sliki vidimo tudi dve nemški in dve indijski sestri ter vodstvo doma. Po ena od sester pomaga že 20 let poučevati na naši sobotni šoli.

Vesni Čapl k hčerkici Iris; Petru in Jutti Vipavc k hčerkici Sonji. Vsi krsti so bili v cerkvi sv. Konrada v Stuttgartu.

Osemkrat sožalje. Od maja do julija je odšlo z našega področja v večnost kar osem rojakov, med njimi celotna štiričlanska družina. Mlada Gajslerjeva družina iz Esslingena, 36-letni oče Janez, 37-letna mati, roj. Laubič, 6-letna hčerka Dajana in 3-letna hčerka Sara, se je mudila na dopustu v Celju. Na poti od Celja proti Mariboru, ko so hoteli obiskati znance iz Esslingena, je 16. julija prišlo do strašne prometne nesreče, v kateri je izgubilo življenje 10 oseb, med njimi vsi štirje člani Geislerjeve družine. Upov polna družina, ki se je morala tako zgodaj posloviti od tega sveta, počiva na božji njivi v Kompolah pri Celju.

V Altbachu se je 13. julija smrtno ponesrečil 50-letni zakonski mož in oče Jože Balažič iz Gornje Bistrice. To je bilo na delovnem mestu pri firmi Alba GmbH, kjer je bil več let zapo-

slen. Njegovo truplo so prepeljali v domovino in bo čakalo vstajanja na pokopališču v Gornji Bistrici.

V Stuttgartu se je poslovila od tega sveta težko preizkušena 67-letna rojakinja Barbara Fekonja iz Sv. Lenarta pri Mariboru. Počivala bo na pokopališču Steinhaldenhof v Bad Cannstattu.

V Ludwigsburgu žalujejo za 71-letnim Hinkom Šmonom iz Št. Janža na Koroškem. Dalj časa je težko bolehal na jetrih, dokler ga božja dekla ni rešila bolečin. Počival bo na domačem pokopališču v Št. Janžu.

Govedičevi v Stuttgartu so izgubili 41-letnega moža in očeta Ivana, rojenega v Ptujju. Čeprav krepke narave, se notranji bolezni, ki ga je mučila dalj časa, ni ovirati in se ji je 8. junija moral končno vdati. Pokopali so ga na domačem pokopališču v Cezanjevcih.

Vsi pokojni naj počivajo v božjem miru. Žalujočim želimo tolažbo iz vere, da smrt nima zadnje karte v bivanju človeka, pač pa čakamo na ponovno snidenje s pokojnimi v svetu božje ljubezni. Vsem naše iskreno sožalje.

OBERHAUSEN

Vedno je čas po počitnicah in dopustu nekaj nov začetek. Že prvi konec tedna v septembru smo imeli družinsko srečanje v Baasemu. Lep počitniški dom, last katoliških organizacij mesta Oberhausen, je postal za dva dni slovenski. Nekaj nad 80 ljudi se je udeležilo zares bogatega srečanja, ki sta ga vodila zakonca Marica in Andrej Grebenc iz Ljubljane. Oba sta se nam predstavila kot duhovno zelo pogloblje-

Mesto Sindelfingen Slovenskih muzikantov ne bi mogel več pogrešati. Nastopijo ob različnih prilikah. Posnetek je s prireditve „Straßenfest“ letos. 27. in 28. septembra so nastopili tudi v Magstadt, kjer so priredili piknik.

na kristjana in sta nam v treh predavanjih govorila o svetem pismu, o molitvi v družini in o vlogi narodne kulture v vzgoji. Začutili smo, da ni brez pomena, če take teme poslušajo in se o njih

Srebrni jubilej zakoncev Julijane in Franca Hospel.

Program v Baasemu obsega vedno predavanja in pogovore.

pogovarjajo starši, ki nimajo več otrok doma, skupaj s tistimi, ki se morajo sedaj ukvarjati z vzgojo. Oboji pa morajo, če hočejo živeti iz moči evangelija, zajemati iz evangelijskega bogastva in posredovati to otrokom in tudi drugim. Zanimive so bile seveda predvsem praktične rešitve in predlogi, kako uporabljati sveto pismo skupaj z otroki, kako organizirati družinsko življenje, da se ne uveljavi tisto, kar je najobičajnejši izgovor, češ da ni časa. Tako srečanje je treba doživeti, ne da se predstavi v nekaj vrsticah vsega, kar se je zgodilo med nami. Predvsem je prišlo do veselega in sproščenega vzdušja, ker sta nam o duhovnosti govorila laika, mož in žena, iz svoje vsakdanje prakse. Drugo zelo lepo izkustvo pa je, kako so se v delovnih skupinah razgovorili skoraj vsi posamezniki in prispevali svoja izkustva in odpirali svoja vprašanja. Ugotovili smo, da je

Otroci so zaposleni z igračami v vrtcu, z igrami in v bazenu.

takšen način zelo dober, ker tako ne govorimo o svojih vprašanih mimo src in glav.

Žal nam je le, ker se je kratkoročno odjavilo ali pa preprosto ni prišlo na srečanje skoraj 30 ljudi, ki so bili prijavljeni. Seveda ni bilo mogoče na hitro pridobiti drugih.

V župniji smo zadnji čas doživeli tudi nekaj žalostnih dogodkov. Predvsem se moramo spomniti umrlih in žalosti njihovih sorodnikov. V juniju smo se v Moersu poslovili od Slovenke predvojnne generacije Barbare Zupan, roj. Jazbinšek. Prav tako je v tem kraju živel in delal vse življenje Franc Pirman, ki je bil pokopan v juliju.

Težka bolezen nam je iztrgala sredi poletja Terezijo Hren. Bila je doma v župniji Cerknica in je od svoje mladosti prepevala v cerkvenem zboru. Mož ji je umrl in otroci so odrasli. Po smrti svoje prve žene jo je ponovno popeljal pred oltar Jakob Hren iz Oberhausna. Prišla je z njim pred sedmimi leti med nas. Kmalu se je vključila v zbor Slovenski cvet v Moersu in zelo je popestrila možnosti našega repertoarja s svojimi soli in svojim pevskim znanjem. Modrost, ki pravi, da je nekaj plemenitega v srcu človeka, ki poje, se je v pokojni Tereziji dobesedno uresničevala. Ne samo zaradi lepega glasu, cenili smo jo predvsem kot blago in plemenito ženo, ki je znala s svojim notranjskim naglasom vse tako dobrohotno poudariti in rešiti vsakdanje zaplete. Pogrešali jo bomo pri slovenski maši v Essnu in Moersu in na vseh srečanjih, kjer je navadno nastopal naš mešani zbor. Gospodar življenja pa ji

Katarina in Peter Korenčič iz Marla ob zlati poroki.

je med drugimi dobrinami naklonil, da se je izpolnilo tudi hrepenenje po domovini. Umrla je v rojstni župniji, potem ko je deset dni še uživala lepoto domačega kraja. Še bolj pa jo je nagradil, tako upamo in verujemo, z neslutnim bogastvom domovine v nebesih, kjer se je njen glas pridružil zborom zveličanih.

Pokojna Terezija Hren. Njen glas je največkrat prepeval Bogu v čast in slavo.

Torta za 1. rojstni dan samostojne Slovenije v Esslingenu sta prejela najmlajši in najstarejši član v dvorani. Na torti je bil izdelan zemljevid Slovenije z eno svečo. Prireditev je bila 27. 6. 1992 v Esslingenu pri Stuttgartu.

Foto: Casar

V Essnu smo nedolgo zatem pokopali mlado ženo Danijelo Košar, roj. Avguštin. Tu smo jo dobro poznali vsi, saj je odrasla med nami. Zadnja leta je živela z možem Antonom blizu Rosenheima na Bavarskem. Smrt je prišla tako nenadoma, da je presenetila celo najožje domače, ki so sicer vedeli za njeno bolezen, ki jo je mučila že

precej časa. In tudi vsak od nas ob smrti mladega človeka začuti, kako je naše življenje krhko, kako je treba vendarle že v mladih letih načrtno iskati zadnje odgovore na vprašanja življenja in naravnati svoja pota k resnici. Pokojno Danijelo je z bolečino spremljalo precejšnje število Slovencev, ki so se kljub počitniškemu času zbrali, da bi pomagali v težki uri prenesti bolečino in žalost njenemu možu, njeni materi in očetu ter bratu in sestrama. Bog ji daj večni mir in pokoj.

V fari pa se je zgodilo seveda tudi kaj veselega. Poročila sta se konec julija v domovini Pavlina Božičević in Roman Brenn. Pavlino pozna predvsem slovenska skupnost v Krefeldu, mladina pa na širšem področju, saj je bila s svojimi starši vedno tam, kjer so se zbirali Slovenci. Zadnja leta je sicer našla delo v Beljaku na Koroškem, ker jo je vleklo v bližino Slovenije, in tam sta se našla s sedanjim možem. Poroka v domači vasi Preloki v Beli Krajini je bila seveda posebno doživetje. Udeležilo se je je kar nekaj domačinov, ki so se veselili z mladim parom in molili za blagoslov in zvestobo.

V Moersu pa sta se poročila sredi avgusta Iztok Kešpret in Christine Schmitz. Temperamentni mladenič Iztok je poznan vsakemu Slovencu v tem kraju. Aktiven in uspešen na mnogih področjih. Obenem pa med nami uživa največ ugleda zaradi svoje zvestobe slovenski skupnosti in angažiranju zanjo. Pred leti je že prevzel nalogo zborovodje pri mešanem zboru Slovenski cvet, sodeluje pa občasno pri moškem kvintetu Slovenski fantje. Poroka je bila v ekumenski obliki, tako

da smo lahko sodelovali v molitvi za vse potrebne božje darove mladi družini sorodniki in prijatelji neveste in ženina.

Obema mladima družinama čestitamo in jima želimo trajno zvestobo v zakonu in slovenski skupnosti.

Med vesele in spodbudne stvari spadajo tudi jubileji. Predvsem se z veseljem pridružujemo praznovanju obletnic skupnega družinskega življenja. V Marlu sta že v maju obhajala visok življenjski jubilej zakonca Peter in Katarina Kerencič. Tam zadnja leta živita blizu svoje hčerke, bolj pa sta znana Slovincem v Krefeldu, kjer sta dolga leta zvesto prihajala k slovenski maši in v slovensko družbo. Še danes, z osmim križem na plečih, sta duhovno sveža, in veselega srca sta se zahvaljevala Bogu v družbi svojih najbližjih in prijateljev.

Srebrni jubilej skupnega življenja je v zadnjem času obhajalo več družin. V krogu svojih in z mašnim občestvom sta se takega jubileja veselila Julijana in Franc Hospel v Oberhausnu. Doma sta blizu Murske Sobote in sta v Nemčiji že od leta 1958. Zvesta slovenski skupini in slovenski maši sta želela vključiti v svoje veselje tudi našo skupino, poleg svojih otrok in prijateljev.

Enako sta se v krogu slovenske skupnosti zahvalila za darove skupnega življenja Marija in Alojz Kladnik v Essnu. Morali bi imeti več prostora, da bi lahko popisali vsaj nekatere najbolj zanimive dogodke, ki so spremljali in krojili življenje teh družin. Ravno ob takšnih priložnostih se človek zave, da je bilo marsikaj sicer težko, vendar je bil vedno sopotnik z njimi Gospod, v katerega milost zaupamo. Obenem naj čestitamo tudi vsem drugim parom, ki so svoje jubileje praznovali zase ali v krogu svojih družin in so se osebno zahvaljevali tudi Bogu. Molitev naših bogoslužnih občestev tudi nanje kliče ves blagoslov od zgoraj.

ESSEN

Tudi v Naši luči obeščamo vse Slovence v Essnu in okolici, da bo poslej slovenska maša v kapeli farnega doma župnije Marijinega srca na Bischofstraße v Altenessnu. Kapela v Marijini bolnici je postala premajhna za našo

Pogled na polno dvorano ob 4. srečanju na Sv. Višarjah. Škoda, da je bila dvorana premajhna, da bi lahko sprejela vse obiskovalce. To potrjuje, kako pomembno je srečanje na Sv. Višarjah.

Foto: Casar

skupino, potem ko so jo pregradili zaradi potreb bolnice.

Obenem vabimo tudi vse tiste slovenske kristjane, ki se neredno ali pa nikoli ne udeležujejo slovenske maše, saj je v novem prostoru dovolj prostora za vse.

Pridite! Molili bomo, kakor vas je učila vaša mati.

KÖLN

V Düsseldorfu je v avgustu nenadoma preminil skrben mož in družinski oče Milan Rajer. Rojen je bil leta 1938 v Laščah pri Dvoru in je preživel 23 let s svojo družino v Nemčiji. Že dolgo ga je spremljala oslabelost srca, vendar je božja poslanka prišla prezgodaj. Za njim žaluje žena Albina in hčerki Helena in Andrejka. Izgubili so skrbno očetovo roko. Njihovo trdno zaupanje v božjo moč, ki človeka dviga v novo življenje in ga dokončno osrečuje, pa je zmagovala žalost, ko smo ga polagali k zadnjemu zemeljskemu počitku. Številni prijatelji so jih podpirali v teški uri slovesa. Molili bomo pri slovenskih mašah za blagor njegove duše.

Nekaj slovenskih družin se je udeležilo tudi družinskega srečanja v Baasemu, ki ga pripravlja vsako leto župnija Oberhausen. Sodelovanje in doživetje in nova spoznanja so odnesli s seboj in jih bodo prav gotovo podelili s svojimi prijatelji Slovenci na svojem področju.

Zelo zavzeta je v Neušu tudi skupi-

na, ki se zbira vsako sredo k skupni molitvi. Pravo duhovno bogastvo je za vse, ki se udeležujejo, obenem pa je prav gotovo v blagoslov vsej fari.

BERLIN

Gostovanje v Kanadi

● 28. junija se je skupina 46 Slovencev v organizaciji Slovenske katoliške misije pod vodstvom Martina Horvata odpravila na dolgo pot — preko Amsterdama v daljni Toronto. Slovenci v Kanadi so se kar dobro vživeli v novem okolju, zgradili so si prekrasne hiše, a svoje prave domovine niso pozabili. Mladi, ki še vedno govorijo jezik svojih staršev in pridno vadijo slovenske ljudske plese, bi zelo radi obiskali domovino svojih staršev in tudi svojo domovino, pa tudi nas Slovence v Berlinu, ki smo jim prinesli košček domovine. Tisti pa, ki so bili v Sloveniji, so nam ponosno pripovedovali o svojem zadnjem obisku.

Glavni namen tega 17-dnevnega potovanja je bil obisk Slovencev v Kanadi. Zanje smo pripravili tudi približno enourni razgiban in pester program, ki je obsegal narodne pesmi okteta SKM (Slovenske katoliške misije), v katerem je manjkal samo en član; skeč treh članov okteta; slovenske in angleške pesmi v izvedbi Karmen in Kristjana; deklamaciji male Laure; pevsko točko mladih; imitatorja in čarodeja Leona, ki je še posebej s točko, v kateri je opisal svoje potovanje iz Kranja preko Münchna v Berlin z različnimi vlaki, navdušil staro in mlado. V vseh večjih krajih je maševal g. Martin Horvat, župnik iz Berlina, mašo pa so popestrile pesmi okteta SKM ter Karmen, katero je spremljal Kristjan s kitaro.

Celotno potovanje bi lahko razdelili na tri glavne del. Prvi del smo preživeli v kanadskem Londonu; za nas so skrbele mnoge slovenske družine, pri njih smo tudi stanovali, v njihovih družbi smo preživeli marsikatero prijetno urico. Zjutraj so nas pripeljali na zborna mesto po obilnem zajtrku, zvečer pa so nas, četudi pozno, spet odpeljali na svoje domove. Težko je bilo slovo prvega četrtka, ko smo se z avtobusom odpeljali v Toronto, kjer je celotna skupina petkrat prenočila v motelu, ker so bile družine, pri katerih bi lahko stano-

vali, preveč oddaljene druga od druge in bi to preveč oviralo naše zbiranje zjutraj in zvečer. Rada se spominjam zadnjega dne v Torontu. Celotna skupina je bila povabljena na rojstni dan: slavljenska nas je z avtomobilom pripeljala k sebi na dom, pozno ponoči pa še nazaj, v naš motel. In vedno znova nam je zagotavljala, da je ta, 45. rojstni dan, najlepši v njenem življenju. Nešteto naslovov smo izmenjali, ganljivo je bilo slovo ob avtobusu, ki nas je odpeljal novim doživetjem naproti.

V tretjem delu našega potovanja pa smo se preko Ottawe, kjer smo si ogledali parlament, odpeljali v Montreal in tu preživeli zadnje dni našega potovanja. In kako so ti Prekmurci, ki živijo v Montrealu, skrbeli so za nas! Po dveh kozarčkih vina, ki so ga sami naredili, celó pristnim Ljubljancanom ni bil potreben noben tolmač.

V teh 17 dneh smo celih 6 dni preživeli na različnih slovenskih farmah, spoznali smo, kako kanadski Slovenci preživijo prosti čas, še posebej ob koncu tedna. Na eni teh farm smo praznovali tudi slovenski kulturni dan — 12. julij.

Kar precej smo videli in doživeli; rada bi omenila še Hamilton, pa lep izlet z ladjo; nepozabne Niagarske slapove; kratek skok v sosednjo Ameriko, razne cerkve in romarske poti. Zapeli smo tudi v slovenskem domu ostarelih. Ogledovali smo si mesta in pokrajino z vodičem ali pa brez njega, včasih ob prijaznih pojasnilih simpatičnega šoferja avtobusa. Ljubitelji jazza smo prišli na svoj račun na festivalu v Montrealu. Vsak dan smo spoznavali nove ljudi, ki so se vsi veselili srečanja z nami. Nekateri so za kratek čas zapustili skupine in obiskali sorodnike ali prijatelje, ki živijo v Kanadi. Še posebej so nas bili veseli tisti, ki od takrat, ko so zapustili Slovenijo, nikoli več niso šli domov. Morda smo jim mi, ki večkrat potujemo domov, pomenili košček domovine.

Hvala Vam, kanadski Slovenci! Lepo nam je bilo z Vami. Še dolgo se Vas bomo spominjali in srečni smo, da je ekipa ESB TV Berlin pridno snemala in tako delček Kanade prinesla preko TV oddaj s seboj v Berlin in v Slovenijo.

Pokojni Milan Rajer iz Düsseldorfa

MÜNCHEN

• Naše župnišče je spet oživilo, pričeli smo s *slovenskim šolskim tečajem*, ki je že vrsto let ena izmed osrednjih dejavnosti naše fare. Tudi letos se je vpisalo lepo število otrok. Blizu 40. Manj kot prejšnja leta, a upoštevati je treba, da so nemške meje že vrsto let skoraj hermetično zaprte za slovenske priseljence. Res pa je, da bi jih lahko bilo še več. Za versko in narodnostno vzgojo je pač treba žrtvovati nekaj prostega časa, kar pa nekateri ne zmorejo več. O vseh problemih naše šole smo se pogovorili na uvodnem *roditeljskem sestanku*.

• *Mladinska skupina* se je spet sestala. Pripovedovali smo si počitniške dogodivščine in izdelali program za prihodnje šolsko leto. Najbolj navdušujoče je bilo poročilo iz Taizéja. Upamo, da se bo vedno več mladih ogrelo za poglobljeno duhovnost.

• Na *župnijskem svetu* smo sestavili pastoralni načrt. Veliko želja imamo: srečanja zakoncev, pastoralni forum, oskrbo naših bolnikov in ostarelih, pa seveda miklavževanje, materinski dan, izlete in družabne prireditve. Bog daj, da bi lahko vse delo opravili v zadovoljstvo naših župljanov!

berite in širite našo luč

Zakonci iz Münchna se radi srečujejo k pogovorom o družinskih vprašanjih. Tudi družabnosti ne manjka.

nizozemska

Novopečeni inženir: G. Pavel Ramšak, sin naših zanesljivih sodelavcev, je postal elektroinženir. Gospodu diplomantu in družini iskreno čestitamo!

V naši skupnosti začenjamo po počitnicah novo delovno dobo. Nekateri so v preteklih mesecih veliko žrtvovali ne samo za našo kulturo, temveč so v dejanju velikopotezno razvili svojo solidarnost za vse, ki so bili v stiski v naši domovini. Bog jih živi!

Priporočamo se za naprej. Novi dnevi bodo polni malih dejanj, tihe zvestobe našemu poslanstvu na mnogoternih področjih.

Pogum!

švedska

Večkrat je rečeno, da bi se bilo lepo srečati med počitnicami v domovini. Letos se nam je to posrečilo. Dobili smo se 18. julija v Škocjanu blizu Domžal, odkoder so doma bratje Stražar. Jožeta poznamo po vsej Švedski zaradi njegovih umetniških stvaritev, Stocholmčanom pa je dobro znan tudi Janez iz Södertälja. Opoldne smo imeli v tamkajšnji podružni cerkvi mašo, nakar smo zelo pestro in zabavno popoldne preživeli v bližnjem letnem gledališču na Studencu. Iz okolice Stockholma jih je bilo največ. Drugod

Renata Semprimožnik in Viktor Habjanč sta se poročila na god sv. Jakoba v Šempetru v Savinjski dolini.

pa najbrž za ta piknik niso pravočasno zvedeli ali pa si niso znali predstavljati, da bo tako zanimivo.

• *Göteborg*. Polni svežih počitniških vtisov smo si tretjo avgustovsko nedeljo v Göteborgu po maši imeli veliko povediti. Lepo je bilo med počitnicami doživeti Slovenijo z občutkom, da si na svoji zemlji svoj gospod. Kljub trenutnim gospodarskim in parlamen-

Mladi se seveda medtem zabavajao po svoje.

tarnim težavam je veliko znakov, da so se ljudje doma lotili urejanja svoje domovine z zaupanjem v bodočnost. Kritično oko tujca še več opazi. Švedinja Inga je pripovedovala, kako so v Dupleku, od koder je njen mož, privatniki v zadnjem letu poskrbeli za razcvet turizma in gostinstva.

Bogoslужje te nedelje je s petjem popestrilo šest skavtinj in skavtov iz Kranja. Udeležili so se mednarodnega skavtskega tabora na jugu Švedske. Bivanje v Skandinaviji pa so izkoristili še za obisk Stockholma, Osla in nazadnje še Göteborga.

● *Oslo.* Na Norveškem ni veliko Slovencev. Nekaj jih je v Oslu, drugi so raztreseni po drugih krajih te prostrane dežele, ki je je po prebivalstvu za dve Sloveniji (ima 4.200.000 prebivalcev), po površini je je pa natanko za 16 Slovenij. Najsevernejši Slovenec ima restavracijo v Tromsoju, nekako v sredi med severnim tečajnikom in Nordkapom, v kraju, kjer poleti ves mesec sonce ne zaide, zato pa pozimi noč traja kar ves mesec. Malo pred božičem lani so ustanovili svoje društvo Klub Slovenija. Imajo nekaj nad 20 članov. Dobijo se enkrat na mesec po domovih okrog Oslofjorda, kakih 5 do 10 hkrati. V soboto, 29. avgusta, popoldne pa so se zbrali v katoliški stolnici v Oslu pri slovenski maši. Skupaj z najmlajšimi jih je prišlo osem. Želeli so, naj ta prva maša za norveške Slovence ne bo zadnja. Dogovorili smo se, da bo prihodnjim tam maša spomla-

di, najbrž na soboto pred belo nedeljo. Upajmo, da jih takrat pride še več.

Anne Kadivec, po materi Norvežanka, po očetu Slovenka, ne more razumeti tistih naših rojakov, ki so ji lani v Vadsteni razlagali, da gredo k maši samo enkrat na mesec, takrat, ko imajo v njihovem kraju slovensko mašo. „Le kakšni kristjani so to, saj vera vendarle ne more biti nekaj postranskega.“ Sama gre skupaj z družino, možem Francijem in s svojimi tremi otroki k maši vsako nedeljo v 20 km oddaljeni Tonsberg. Ob takih župljanih je človek lahko prijetno presenečen, kako ima to mestece 100 km južno od Osla tako živo katoliško župnijo z razgibanim bogoslужnim in karitativnim življenjem. O tem sem se prepričal, ko sem se ob svojem obisku naših rojakov na Norveškem peto nedeljo v avgustu udeležil njihovega bogoslужja. Več kot 200 jih je bilo v cerkvi. Ker je bil župnik odsoten, so farani sami poskrbeli za petje, božjo besedo in meditacijo. Namesto maše je bilo predvideno le bogoslужje božje besede in obhajilo, a udeležba zato ni bila nič manjša. Maše so bili potem še toliko bolj veseli, ker se jim je zaradi moje navzočnosti ponudila prilika zato, čeprav najbrž niso vsega razumeli, saj sem imel prvič v življenju v rokah norveški misal.

● *Malmö.* Gledališka skupina kulturno umetniškega društva iz Sežane Franc Žiberna Povir, ki je prvo septembrsko soboto gostovala v Göteborgu, je 6. septembra v Malmöju s kome-

Rajni Ivan Bogolin je prišel na Švedsko že leta 1958.

dijo in satiro na določene poteze slovenskega značaja poskrbela za sprostitev in resni premislek. Nastopili so s komedijo v dveh dejanjih Tako smo se možili v režiji in priredbi Aleksija Pregarca. Hvalevredno je bilo, ker je bilo poskrbljeno, da smo pravočasno uskladili čas maše in prireditve, tako da je bila pri prvem in drugem lepa udeležba.

● *Poroka.* Slovenci, rojeni na Švedskem, se znajo poiskati med seboj tudi, ko si izbirajo življenjskega sopotnika. Prvi takšen par sta Viktor Habjanič in Renata Semprimožnik, ki sta se 25. julija poročila v Šempetru pri Celju, kakor je zapisala zadnja Naša luč. Med porokami na Švedskem pa sta bila Jože Koren iz Malmöja in Ana Marija Bukovec iz Halmstada prvi ženin in nevesta, ki oba pripadata drugemu rodu tukajšnjih Slovencev. Pred oltar smo ju spremljali v cerkvi Presvetege Odrašenika v Malmöju na god Marije Kraljice, 22. avgusta. Čestitamo, prvaki! Ostanite zastavonoše v skazovanju medsebojne ljubezni in spoštovanja!

● *Pogreb.* 26. avgusta smo se v Falkenbergu poslovili od Ivana Bogolina, ki je 15. avgusta, okrepcan s popotnico za večnost, umrl za rakom. Pokojni Ivan je bil rojen leta 1932 v Skopica, župnija Cerklje ob Krki. 1956 je pobegnil čez mejo, se v Avstriji poročil z Jelico Jurešič s Krka. Že 1958 sta se z ženo preselila na Švedsko, kjer se je zaposlil v kovinski industriji v Fal-

13. junija v Göteborgu. Mama Majda in oče Bert sta prinesla h krstu svojo Jennifer Majdo Nyström.

kenbergu. Svojemu molitvenemu spominu za rajnega pridružujemo sožalje pokojnikovi ženi, hčerki Marjani in sinu Aleksandru ter vnučkom in vnučkinji.

● *Krst.* 6. septembra smo v Landskroni krstili Toma Emila Andreja, sina Tommyja Westerlunda in Helen Budja. Čestitamo!

švica

● *Poletno srečanje v domovini*

Med poletnim dopustom smo imeli Slovenci iz Švice skupaj s svojimi sorodniki, prijatelji in znanci redno srečanje. Na tretjo soboto, 18. julija 1992, smo se zbrali v Vipavskem Križu, kjer je kapucinski samostan in z njim vsa župnija lani slavil 300-letnico izida prvih slovenskih tiskanih pridig p. Janeza Svetokriškega. Srečali smo se tudi z nekdanjo švicarsko trojko: s p. Fidelisom, ki je pred petimi leti prišel iz Švice v kriški samostan, s p. Angelom, ki je tam že deset let in je skrbno vodil obnovo samostana ter uredil s starimi knjigami bogato knjižnico (po vrnitvi iz Švice je bil prvi dve leti v Celju), in s s. Avrelijo, katere službeno mesto je v Švici ostalo prazno in jo zato še toliko bolj pogrešamo, pa seveda še s Štefanom Kožuhom, našim vodičem na letošnjem romanju po Franciškovih krajih.

Mašno bogoslužje v samostanski cerkvi ob 11.00 je vodil koprski škof Metod Piriš ob somaševanju vseh treh zgoraj omenjenih patrov, obeh dušnih pastirjev iz Švice in škofovega tajnika. Po maši nam je p. Angel na kratko orisal zgodovino kraja in samostana ter razkazal umetniške in knjižne znamenitosti v samostanu. S krajšim popoldanskim piknikom na samostanskem vrtu smo srečanje končali in se poslovili — nekateri že kar takoj po maši — hvaležni za eno doživetje več.

● *Posvetitev Mariji v Jonentalu*

„Sobota, 15. avgusta, bo v duhovni zgodovini slovenskega naroda ostala zapisana kot pomemben dogodek.

Jožica Leban in Marco Holi iz Ostermundingena s krstno botro in botrom na poročni dan 8. avgusta 1992.

Tega dne se je slovenski narod posvetil Mariji.“ DRUŽINA (23. avg. 1992).

Da bi bili z rojaki v domovini čim bolj eno, se nas je na ta dan večja skupina Slovencev s Solothurnskega področja v Švici zbrala k daritvi in posvetitvi v Marijini romarski kapeli v Jonentalu (župnija Jonen, AG, za kar nam je velikodušno dal dovoljenje tamkajšnji župnik g. Ivan Borič.

Po evangeliju nas je najprej nagovoril že omenjeni domači župnik, nato pa nam je frančiškanski pater Peter Lavrih (ki se je takrat službeno mudil v Švici) v kratki in jedrnatih pridigi nakazal pomen posvetitve in nas povabil k zvestobi Bogu, Mariji in domovini. Med mašo je bilo čutiti, kot da imajo molitev, petje in posvetitev sama nekakšen poseben, svojevrsten prizvok. Zato je tudi sklepna pesem na koncu maše Marija, skoz življenje podobno izzvenela.

Popoldanski čas smo zapolnili z medsebojnim pogovorom, petjem in vmesnim okrepčilom. Kakor smo pri bogoslužju v kapeli dali svojo besedo zahvale, posvetitve, obljube in prošnje Bogu in Mariji, tako smo z jase pri gozdni uti pošiljali pozdrave domovini s pesmijo, katere odmev se je veselo podil med drevesi okoliškega gozda.

madžarska

GORNJI SENIK

Novo župnišče, župnika pa še ni

Pred petimi leti je umrl v Gornjem Seniku na Madžarskem slovenski župnik g. Janos Kūhar. Živel je v župnišču, ki je bilo v zelo slabem stanju. Povsod je zaudarjalo po plesnobi in dotrajanosti zgradbe. Seveda, to je bila podoba časov tistega kraja in države. Ob pogrebu je tamkajšnji škof dr. Istvan Konkoly iz Szombathelyja obljubil vernikom, če bodo zgradili novo župnišče, bodo dobili tudi duhovnika. Delavni Slovenci so izvolili gradbeni odbor, začeli so z zbiranjem prispevkov kot tudi z zbiranjem potrebnih dovoljenj in načrtov za gradnjo. Darovali so poleg prispevkov tudi material in delo. Gradnja je potekala, vendar to vse še počasi in nezanesljivo. Na vladi je bila še vedno komunistična oblast, ki je onemogočala cerkveno dejavnost. Pred dvema letoma je obiskal kraj in gradnjo slov. metropolit g. dr. Alojz Šuštar v spremstvu pomožnega mariborskega škofa dr. Jožefa Smeja. Takrat se je gradbeni odbor obrnil na goste z željo in prošnjo, da bi za njihovo župnišče začeli zbirati sredstva tudi drugi Slovenci, tu je bilo predvsem mišljeno izseljeništvu. Odgovor je bil pozitiven in pomoč je prihajala. Pridni in požrtvovalni domačini pa so svojemu cilju bili vsako leto bližje. K temu so tudi nekoliko pripomogle spremembe v svetu in letos je bilo župnišče dograjeno in je pripravljeno za vselitev. Tudi prostori so opremljeni. Zgradba, ki je stala čez 6 milijonov forintov, je ponos vaščanov in vernikov Gornjega Senika.

V mesecu avgustu je novo župnišče blagoslovil pomožni mariborski škof dr. Smej, szombathelyski škof, ki bi moral to opraviti, je nenadno hudo zbolel, verniki pa ne bi radi slovesnosti prestavili. Ob svečanosti se je zbrala velika množica vernikov z obeh strani meje, škofu pa so se pridružili pri službi božji še duhovniki, 10 iz Slovenije in 9 iz Madžarske. Škofijo Szombathely je za-

CERKEV SPRAVE V ŽUŽEMBERKU

6. septembra se je zbralo ob ruševinah mogočne žužemberške farne cerkve, ki so jo med vojno požgali partizani, zelo veliko vernikov, med njimi 25 duhovnikov. Pri tem so molili in se zavezali, da bodo cerkev spet postavili. Eden od duhovnikov je v nagovoru po-

vedal, da bi „upravičeno pričakovali, da bi cerkev obnovili tisti, ki so jo porušili; kot znamenje sprave pa bomo z delom za njeno obnovo začeli kristjani“. V nagovorih in v kasnejšem pogovoru je bila izražena misel, naj bi obnovljena cerkev postala glavno slovensko spravno svetišče, cerkev slovenski požiga stare, to je 4. maja 1994. ske sprave. Ljubljanska DRUŽINA bo

Ob ruševinah nekdanje žužemberške farne cerkve se je v začetku septembra zbralo mnogo slovenskih vernikov.

v ta namen organizirala veliko denarno nabirko. Želja je, da bi slovenski škofje lahko novo cerkev posvetili ob 50-letni-

stopal kanonik Lelkes. V madžarskem jeziku je vse navzoče pozdravil takajšnji župnik Bencze Sandor, v slovenščini pa je pozdravil vse gornjenskiški župan Martin Ropoša. Kot vsaka pomembna zadeva ima tudi svoje srce, tako ga imajo tudi v Gor-

njem Seniku pri gradnji župnišča in to je bil od vsega začetka g. Istvan Gyovari, ki se je po končani službi božji ske zveze na Madžarskem g. predsednik IS SO Murska Sobota Ivan Obal.

Do sem vse lepo in dobro. Šlo je vse po načrtu. Župnišče stoji in je oprem-

ljeno. Zataknilo se je le pri szombathezavalil vsem, ki so se udeležili te pomembne slovesnosti, kot tudi vsem darovalcem, od blizu in daleč. Poleg cerkvenih predstavnikov so se blagoslova udeležili še: predsednik slovenskega škofja, ko ne more izpolniti obljube, saj tudi njemu primanjkuje župnikov, predvsem takih, ki znajo slovensko. Mariborski škof je za zamenjavo, da naj v Lendavo pride eden iz Madžarske, on pa bo enega poslal na Madžarsko v Gornji Senik. Tudi ta varianta, je videti, da ne bo rešljiva. Zato so župljani naprosili mariborskega pomožnega škofa, da jim naj vsaj enkrat na mesec pošilja iz Slovenije župnika, saj bo novo odprti prehod pri G. Seniku to omogočal. Vendar to ne bo rešitev za daljši čas. Vsi dobro vemo, ko ugasne materin jezik v cerkvi, je to začetek propadanja naroda. Proti temu bo potrebno nekaj ukreniti in ta problem tudi rešiti, da ne bodo naši zamejci na Madžarskem prepuščeni sami sebi.

Pod slavalokom, ki je krasil vhod v novo župnišče v G. Seniku, so se za slovo še fotografirali duhovniki iz domovine in zamejstva s škofom in domačini, ki so pomagali pri gradnji župnišča.

Foto: Casar

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● ŠTEVILKE NAPIŠI Z BESEDAMI.

- Od 293 potnikov sta se rešila samo dva.
- V 70 letih življenja jih je posvetil 50 kulturi.
- Bojevali so se proti 5312 vojakom.
- S 45 dijakov v razredu ni lahko uspešno delati.
- Ob 220 gramih kruha na dan so jetniki komaj životarili.

● PRILASTKOVE ODVISNIKE SPREMENI V NAVADNE PRILASTKE.

PRIMER: Pod oknom stoji mizica, ki ima tri predale. Pod oknom stoji mizica s tremi predali.

- Zraven mizice je mehak naslonjač, ki ima udoben naslon.
- Na železniško postajo prideš po poti, ki pelje skozi gozdiček.
- Stavba, ki stoji zraven šole, je zdravstveni dom.

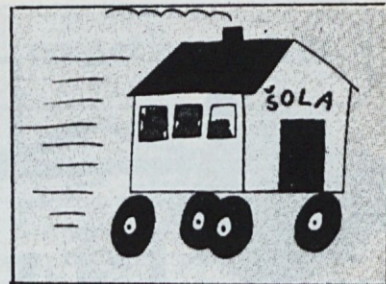
- Bratranec mi je pisal pismo, v katerem so bile znamke.
- Človek, ki je bolan, mora ležati.

● POPRAVI NAPAKE.

- Fajfa, farovž, fazona, fazonirati. Ima Fiata. Je figamož. Spi kot fjakarski konj. Filter papir. Kupil je Forda. Foto amater, fotocelica. S Francem je šla. Ali si kaj videl Francita? Francitov klobuk je tukaj.

● POPRAVI NAPAKE.

- Gledal je skozi okno. Prišel je skozi glavna vrata.
- Ravnatelj stanuje na gimnaziji. Šel je v pošto. Študiral je v realki. Pozdrav iz Brezij! Pozdrav iz Šmarne gore! Pozdrav iz morja! Pozdrav z Maribora!
- Koncem leta pridemo. Glasom odredbe moraš k vojakom. Širom domovine je zavladala suša. Paket

sem mu poslal potom prijatelja. Tekom tedna ti telefoniram. Nisem šel v službo vsled bolezni. Napram šefu je suženjsko prijazen. Povodom proslave je igrala godba. V to svrho so pobirali denar. To dajem a conto.

● POPRAVI NAPAKE V ZVEZI S SVOJILNIMI ZAIMKI.

- Sonce je s svojimi žarki sijalo na Alpe.
- Posodi mi tvojo knjigo, ker sem jo izgubil.
- Naj naštejemo nekaj mojih vzornikov.
- Vzel je denar in ga vtaknil v svojo listnico.
- Trativa svoj čas, čeprav ga nimava veliko.

● OPIŠI RAZLIKO V POMENU.

- Tak sod — tolik sod, tale otrok —

Janko glazer

pozdrav v domovino

Dvorišče z mesečino vse obrito —
pred oknom voda žubori v korito.

Na sina, ki je daleč, misli mati,
misli, poslušaj in ne more spati.
V svetlobi jarki domačija cela:
vrt, hlev in hiša, oreh, izabela,
plotovi svetli, strehe vse srebrne —
vse, kot da čaka, kdaj spet on se vrne.

A on je daleč. Bogve kje nočuje
v tej mesečini sredi zemlje tuje.

Brez konca, kakor hrepenenje skrito,
pred oknom voda žubori v korito.

Kar curek živi onemi v molčanje,
kot da prestregel ga popotnik v dlan je
in žejen pije, pije in krepi se —
tedaj nad mater sen hladeč spusti se.
Ve: to je on, ki se za hip ustavil
pred hišo je domačo, jo pozdravil
in vse pregledal: oreh, izabela,
hlev, vrt, dvorišče — domačijo celo . . .

In neutrudno dalje v noč spočito
pred oknom voda žubori v korito.

onile otrok, tole drevo — tisto drevo, ob tolikih zaprekah — ob toliko zaprekah.

● POPRAVI NAPAKE.

- Polcija je ugotovila, da je dotični, ki je ukradel kolo, neki delomrznez brez poklica.
- Vzeli so mu kolo in istega vrnili lastniku.
- Lotili so se preiskave in isto strokovno opravili.
- Odkrili so prstne odtise in na podlagi istih kmalu prijeli tatu.
- Dotični, ki mu je bilo kolo ukradeno, je tatu brž spoznal.

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI:

● **DOPOLNJENI STAVKI:** Neumen je kot gos. Umazan je kot cigan. Drži se kot mila Jera. Kriči kot jesihar. Smrči kot medved.

● **DOPOLNJENI STAVKI:** Pije, da bo trd kot hlod. Zložil je čevlje, da se lahko pogledaš vanje. Bilo je mrzlo, da je drevje pokalo. Jé, da bo počil. Grmelo je, da nas je bilo pošteno strah.

● **VPRAŠANJA PO ODVISNIKIH:** Brez česa ničesar ne naredi? Kako je gledala Marička? Kako je lagal? Doklej bom molčal? Kako hitro teči?

● **PRAVILNA DVOJINSKA OBLIKA:** Prošnji je treba priložiti dve potrdili. Risbo dopolni z dvema trikotnikoma. Pomij obe okni. Poravnaj obe kolesi. Ženi obe teleti na travnik.

● **2. SKLON MNOŽINE:** Koliko nadstropij ima ta stolpnica? Koliko velikih morij poznaš? Neverjetno, koliko novih naselij! Med stavko se je nabralo veliko pisem. Tvojih povelj pa res ne mislim izpolnjevati.

● **USTREZNI SKLONI:** Lastovke so letale nizko nad tlemi. Na drvih (drveh) je že pognal mah. Kajenje škodi pljučem. Pod pljuči je trebušna prepona. Na nogah imam kurja očesa.

● **KRAJŠA GLAGOLSKA OBLIKA:** Misliš, da leté pohani piščanci sami v usta? Kdaj začno s predstavo? Kmetje

● OPIŠI POMENSKO RAZLIKO.

- Kdo je v hiši? Kaj je v hiši?
- Kdo se sliši? Kaj se sliši?
- Kakšen sad? Kolikšen sad?
- O kom govorite? O čem govorite?
- Komu se čudite? Čemu se čudite?

● STAVKE DOPOLNI Z OZIRALNIMI ZAIMKI.

- ... se v luži zleže, rado v lužo leze.
- ... je polno srce, rado iz ust gre.
- ... seješ, boš žel.
- ... strah v glavi nosi, temu je vsaka senca pošast.
- ... ni sreča prirojena, ta si zaman za njo pete brusil.

lové polhe. Zakaj danes otroci tako kričé? Kdaj odpró pošto?

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Vsi za enega, eden za vse. En cvet ne naredi pomladi. Naj še kdo kaj reče. Davi se je zgodila velika nesreča. Včeraj je bila pri nas neka ženska. Na enem svojih potovanj se je ustavila v Londonu. Ekcem, posebna soba, posebno trd papir, elektrikar, emajl, emajlna barva. Nekoč sva se že srečala. Soglasna izvolitev. To ti kratko in malo prepovem. Eventualen, morebiten; eventualnost, morebitnost; evidenčnik.

● **RAZLIKA MED IZRAZI:** Tačas še ni bilo radia = v tistem času. Ta čas je tajnik = sedaj. — Za časa Turkov je bilo hudo = ko so Turki prihajali k nam. Prihajajte začasa na delo = pravočasno. — Za to knjigo sem se odločil = to knjigo bom kupil. Zato jo bom kupil — iz tega razloga. — Na to vprašanje sem mu odgovoril = na vprašanje, ki mi ga je zastavil. Nato sem šel = potem. — Po tem dogodku je postal previdnejši = po tem, kar se je dogodilo. Potem je uspel = nato.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Gora je bila bogata rude (z rudo). Umril je za kapjo. Bolehal je za jetiko. — Ta knjiga je Milanova. Ta hiša je državna. Poveš o zlati ptički. Prejeli smo pismo z dne 30. maja. — Imate kaj jesti? Veliko je imel povedati. Saj ni, da bi govoril. — Šel je počivat. Šel je peš (pešačil je). Komaj se je zavedel (si je opomogel). — Ob slabem vremenu. (V primeuru slabega vremena.)

izražajmo se lepo

Voda v potoku je bistra. — Bister človek. — Fant je bister glave. — Bister vranec. — Bistri pogledi njenih oči. — Čeprav je pil, je imel bistro glavo.

o

Dež bije ob okna. — Debele kaplje so mu bile v lice. — Veter jim bije v obraz. — Toča bije po strehi. — Trušč nam bije v ušesa. — S pestjo je bil po mizi. — Konj bije in grize. — Bil se je po čelu. — Bitke se bijejo. — Ura kaže tri, bije pa dve. — Srce mu bije kot kladivo. — Začeli so bití plat zvona. — Zdaj bije vaša ura. — Zadnja ura mu bije. — Tuja vrata ga bodo bila po petah. — Srce mu bije za drugo. — Kozo so bili. — In rihtarja so bili. — Bili so se do zadnje kaplje krvi. — Barve se bijejo med seboj.

o

Bolnik ne bo več dolgo. — Le kaj je na njej, da se je ne more nagledati? — Ura bo tri. — To mi ni po volji. — Vse bo še v redu. — Je brez denarja. — Vsi so proti njemu. — Ob službo je. — V strahu zanj je. — Soseda je slabega zdravja. — Priden, kakor je, ne bo nikoli brez dela. — Očeta še ni. — Zelo jo je bilo groza. — Z njim je slabo. — Njej je bilo dvajset let. — Kruha je še in mesa tudi. — Otroka mu ni bilo mar. — Škoda ga je. — Vsak en kozarček ga bova. — Ti čevlji so za v dež. — Fant ni za šolo. — Iz glave si jo izbij, pa je. — Hvala lepa! Ni za kaj. — Kar je, je. — No, ali bo že kaj? — Dekle je lepo, da je kaj. — Ta je pa lepa! — Še tega je bilo treba. — Prav mu je. — Po njem je. — Otrok je po očetu. — Ne vem, pri čem smo. — Ves dan je v knjigah.

ocvirki

● **PARTIJCİ V ZASEB-NOST!** — Na Poljskem vsi, ki so služili kot opora nekdanjim realsocialističnim režimom, bodisi kot politični oporniki bodisi kot eksekutorji totalitarne politične volje, ne smejo v dobi desetih let zasesti političnih ali poklicnih položajev, kakršne so imeli za časa enopartijske diktature. Na Češkem in Slovaškem ne velja niti ta časovna omejitev. — Viktor Blažič — SLOVENEK, Ljubljana 92.

● **PREČ Z NAVLAKO!** — Ko hodim po tej lepi slovenski zemlji, še vedno na vsakem koraku srečujem rdeče zvezde (registracije avtov), gledam spomenike, imena ulic in trgov, Titove slike, ki še vedno krasijo prostore v nekaterih podjetjih. Čas, v katerem živimo, te navlake ne prenese več. Tako kot so prepovedani fašistični in nacistični simboli, bi morali biti prepovedani tudi komunistični. — Ciril Tavčar, Lekarje — SLOVENEK, Ljubljana, 5. 6. 92.

● **Z NAMI SO BALINALI PO MILI VOLJI** — Sprašujem se, ali je vladna koalicija sposobna in pripravljena nadaljevati gradnjo demokracije ali ne. Večina teh, ki so prišli v vlado, je bila namreč med najbolj dejavnimi vzdrževalci komunizma, ki so po mili volji balinali z nami. Še leta 1989 so ti isti ljudje kandidirali ne za demokracijo, ampak za stolček v CK ZKS ali v CK ZKJ.

Misel, da bomo prišli v demokracijo s Titovo mladino, je protislovna in neuresničljiva. V Vzhodni Evropi so ponekod prepovedali politično delovanje vodilnim partijcem. Vzrok

prezračevanje

POKOPLJIMO REVOLUCIJO

● **PRVI POGOJ** za spravo je, da pride na dan **vsa resnica o medvojnem in povojnem dogajanju** v slovenskem prostoru. Zgodovinska resnica je, da je bila „NOB“ revolucija. Da so njeni arhitekti izrabili množice poštenih Slovencev, ki niso spoznali njihove igre in so zato s čisto vestjo z revolucijo sodelovali, je bila pač ukana prvih in tragedija drugih. Nezaslišano je, da nam slovenski vrhovi še vedno ponavljajo „resnico“ o NOB. Zakaj smo morali poslušati v slovenskem govoru ob obletnici osamosvojitve tudi omembo protifašističnega boja? Vsekakor sta bila fašizem in nacizem veliki kugi, a komunizem ni bil nič manjša kuga; za nas, Slovence, še hujša kot onadva, tako zaradi svoje „kvalitete“ kot zaradi trajanja. Če nekdo omenja protifašizem, hoče s tem jasno spet povečati revolucijo in tako zbrisati zgodovinsko resnico.

● **DRUGI POGOJ** za spravo je, da čimprej **pometemo** z naše slovenske zemlje vse **spomenike revolucije**. Tako so storili po vsej vzhodni Evropi. Kaj

še počenjata sredi Ljubljane kipa Kardelja in Kidriča? In rdeča imena raznih ulic, cest, trgov in krajev?

● **TRETJI POGOJ** je, da **se umaknejo** iz slovenskega javnega življenja vsi, ki so bili v enoumju na visokih mestih. Ali sami ne čutijo tega? Kaj imajo v demokraciji iskati v državnem predsedstvu, SAZU in na univerzi razni **bivši cekajevci?**

● **ČETRTI POGOJ** pa je moralni Nürnberg, to je **sodni proces** za vse, ki so se v težji meri pregrešili proti slovenskemu narodu, bodisi med vojno (voditelji revolucije), bodisi takoj po vojni (sodniki, poveljniki, izvrševalci likvidacij), bodisi v povojnih letih (vzdrževalci enoumja, cekajevci, oznovci, udbaši, kosovci). To je potrebno zaradi ureditve preteklosti, pa tudi zato, da ne bodo ljudje s totalitarno preteklostjo več metali z oblasti ljudi s čisto demokratično preteklostjo. Saj to meji na perversnost. Narod si pa potem lahko privoščiti razkošje, da jim kazen odpusti.

France Borštnar — SLOVENEK, Ljubljana, 4. 7. 92.

živi Bog zgodovine

(nadaljevanje s str. 5)

obujenju: Bog je tisti, ki obuja mrtve. Jezusova smrt in vstajenje sta dokončno razodetje Boga, njegove ustvarjalne zvestobe in vsemogočne ljubezni. V Jezusovem življenju, smrti in vstajenju se nam je prikazala božja dobrota in ljubezen do ljudi. Tako smo lahko gotovi, kot je zapisal apostol Pavel: „Ne smrt ne življenje, ne angeli ne poglavarstva, ne sedanost ne prihodnost, ne oblastva ne visokost ne kakršnakoli druga stvar nas ne bo mogla ločiti od božje ljubezni, ki je v Jezusu Kristusu, našem Gospodu“ (Rimlj 8,38-39).

Dokočno razodetje Boga v Jezusu je razlog za naše upanje na prihodnje božje kraljestvo, v katerem bo Bog nekoč vse v vsem, kakor pravi zadnja knjiga svetega pisma: „Jaz sem 'a' in 'ž', govori Gospod Bog, on, ki je, ki je bil in ki pride, vladar vsega vesolja“ (Raz 1,8).

Pa še: „On bo prebival sredi med njimi, oni bodo njegovo ljudstvo in Bog sam bo z njim. In obrisal bo vse solze z njihovih oči: smrti ne bo več, pa tudi žalovanja, vpitja in bolečine ne bo več. Zakaj kar je bilo prej, je minilo. Tisti, ki je sedel na prestolu, je rekel: 'Glej, vse delam novo!'“ (Raz 21,3-5).

KDO JE IZVAJAL LIKVIDACIJE NA ROGU?

Albert Svetina-Erno je bil Mačkov najožji sodelavec že pred koncem vojne. Maja 1945 je kot podpolkovnik Ozne sprva po Ljubljani „praznil skladišča“ in blago odvažal v Slavijo. Plačali seveda niso nič (za oropano blago). Junija ga je Maček večkrat poslal v Škofovo zavode, kjer je od vojvodinskih Nemcev nabral več tovornjakov raznih dragocenosti. V Slaviji (sedež Ozne) je bilo skladišče za naropano blago.

„Maček je bil strahopetec in manjak in njegov motiv je bil čimveč nagrabiti. Če je bil dobre volje, so nagrabljeno delili, če pa ne, je razdeljeval le po simpatijah,“ pravi Svetina.

Maček mu je tudi naročil, da mora v **Podutik**, ker se je tamkajšnji potok spremenil v krvavo in smrdečo tekočino. Prišli so **do Brezarjevega brezna nad Glincami**, ki pa je bilo zaminirano, drevje je ležalo vse navzkriž, okrog brezna pa je bilo posuto apno. Hučo je smrdelo. Zaradi tega mu je Maček ukazal, da je „treba vse ven pobrat in zakopat“, to pa naj storijo z nemškimi ujetniki iz Šentvida.

Svetina je nato s 60 Nemci in z brigado Knoja začel z odkopom. Ujetniki so opiti, z golimi rokami (imeli so le plinske maske) vlačili iz brezna razpadajoča trupla (**več kot 800 domobrancev, hrvaških domobranov in tudi civilistov**), jih polagali v pločevinaste zaboje ter jih nosili v 200 metrov oddaljeno dolino.

Na koncu mu je Maček glede Nemcev ukazal: „Dogovori se z **Mitjo Ribičem**, ki jih bo poslal v Rog k Zgoncu.“ Svetina pravi, da se je takrat o Rogu po Slaviji precej govorilo in da je bil **komandant likvidatorske enote na Rogu Anton Zgonc-Vasja**, ki je zaradi tega moral kasneje na psihiatrično zdravljenje.

Svetina je moral tudi na Kras, kjer je pregledal tri fojbe. Pri vsem tem je šlo le za **zakrivanje pobojev**, saj so ti prihajali na dan na različnih krajih.

SLOVENEK, Ljubljana, 15. 7. 92.

V CERKVI SV. URHA SO SNELI SLIKE

Ob koncu slovesnosti (maše) so ljudje počasi odhajali. Ogledoval sem si razstavljene fotografije in odkril, da je ostal ta **komunistični pamflet** kljub slovenski pomladi nedotaknjen.

Ustavil sem se pri fotografijah Petra Križaja in Alojza Svetka, ki sta bila kasneje obešana. Pri tem se mi je od strani približal eden od udeležencev s pripombo: „Ali bi?“ in vzdignil tablo na eni strani. Ni mu bilo treba reči dvakrat, poprijel sem na drugi. Brez besed sva jo snela. Lotila sva se naslednje. Šele takrat sem opazil, da pomagajo tudi drugi. Ob tej zarotniški solidarnosti me je obšla nepopisna radost. V dobri minuti **so bile vse table** lepo **zložene** ob notranjem zidu cerkve.

Hribarjeva (ga. Spomenka Hribar je označila to početje za vandalizem) fantazira in zavito obrača pojme, čemur bomo počasi rekli „**spomenkarjenje**“. Ne doume, da se v tej cerkvi ni dogajalo nič, da ni bila spremenjena v trdnjavo, da ni bil v njej nihče zaprt ali celo mučen (morda po vojni, ko so grič zasiedli in zastražili partizani). Strelišče na Dolenjski cesti sem omenil samo za primerjavo med različnima usodama: tu cerkev, kjer se ni dogajalo nič, tam pa javni prostor z objekti, kjer so najmanj tri množična grobišča ljudi, ki so bili po vojni v imenu revolucionarne zakonodaje obsojeni na smrt, pa se čezenj nihče ne spotika.

Treba je *popraviti krivice*. Mednje spada tudi črtanje najbolj krivičnih členov revolucionarne zakonodaje. Nanje so se opirala po vojni nagla sodišča. Najbolj vidni procesi se bodo obnovili, da se bo pokazalo, kako so se obnašali zmagovalci (božični proces, urhovski procesi, proces proti Rožmanu).

Zanima me, kam bo šla razstava, ko bodo ljudje, ki so na njenih fotografijah označeni kot sadistični morilci in so končali na vislicah ali pred strelskim vodom, oproščeni krivde in bodo njihove sodbe razveljavljene.

Tine Velikonja, Ljubljana — DELO, Ljubljana, 1. 8. 92.

za to ni revanšizem, temveč le odločna volja, da bi čimprej ustvarili demokracijo. — **Drago Ocvirk, Ljubljana-Črnuče — SLOVENEK, Ljubljana, 20. 6. 92.**

● **KRIVCI ŠE NISO PRIZNALI** — Spričo vseh krvavih zločinov in trpinčenja nedolžnih ljudi, kar se je pri nas dogajalo še dolga leta po vojni, niso ne Maček, ne Ribič in ne Polak pošteno priznali: „Zares smo bili prasice in žal nam je, da se je vse to zgodilo. Prosimo, oprostite nam!“ — **Peter Starič, Ljubljana — DELO, Ljubljana, 11. 7. 92.**

● **MORILCI PA SE MIRNO SPREHAJAJO** — Namesto da bi Slovenci vzpostavili pravno državo, so se šli spraviti na truplih pobitih ljudi, ki so jih ciniki razglasili za kosti. Morilci se z dobrimi pokojninami sprehajajo po Ljubljani in slovenskih mestih. Prizadeti se bodo morali začeti zavedati, da obstaja način, kako v pravni državi državljan naznani zločin. Imenuje se ovadba za kriminalno dejanje. Pravosodje v vseh letih ni podalo niti ene ovadbe proti morilcem iz vrst revolucije. — **Janez Markeš — SLOVENEK, Ljubljana, 11. 7. 92.**

● **POVOJNI POBOJI** — Da so ti možje (voditelji revolucije) za svoj genocid zvedeli šele leta 1953 ali celo kasneje iz časopisov, je zločinska laž, ki jo ti herojski junaki lahko trosijo samo zato, ker vedo, da so s 50-letnim mračnjastvom pohabili slovensko javnost do take mere, da se ta zadovolji s tako folkloro, kot je nemočna (ali ustrahovana) skupščinska komisija, pred katero pripovedujejo neokusne puhlice. — **Franc Blatnik, Ljubljana — DELO, Ljubljana, 1. 8. 92.**

oglasi

● DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EV-ROPO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevo-redu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (ko-

IZŠLA JE KNJIGA

STANE KOS

STALINISTIČNA
REVOLUCIJA
NA SLOVENSKEM
1941—1945

II

Nepristranski opis druge polo-vice medvojnega dogajanja v Sloveniji. Knjiga opisuje čas od septembra 1943 do maja 1945. Obsega 272 strani. Stane 30 mark. Dobi se na naslovu: Mohorjeva družba, Viktringer Ring 26, A-9020 Celovec.

palnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatiza-cija). Zelo ugodne cene: enoposteljni soba 62,50 DM, dvoposteljni 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HOR-ŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informaci-je dobite pismeno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AV-TORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● Ugotavljanje „bolezni“ na osnovi aure in zdravljenje z bioenergijo, brez tablet. Tako zdravljenje je v svetu zelo uspešno in znano. Tel. Slovenija 0038 - 61 - 57 94 70; tel. Švica 0041 - 42 - 31 00 32; tel. Nemčija 0049 - 71 31 - 32 483.

● V centru Rogaške Slatine nudim v novograjenem poslovnem centru poslovne prostore za namene trgovine, obrtnih dejavnosti, bančništva . . . — Informacije daje: „Saan“ Savski Anton, Zg. Poljčane, Sloveni-ja, tel. 062 825 - 699.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

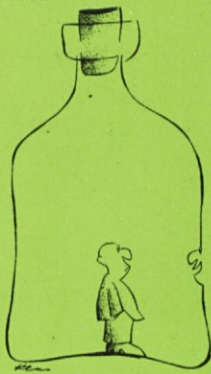
MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Brez besed

Komunisti niso sestopili z oblasti, ampak so samo vzeli zalet.

Žarko Petan

„Kmalu jih bom dopolnil petinšestdeset. V banki imam pol milijona dolarjev. Zaljubljen sem se v dvajsetletnico. Ali misliš, da se bo poročila z mano, če ji rečem, da sem star šele petdeset let?“

„Prej se bo, če ji rečeš, da si star osemdeset let.“

o

„Vas pa že od nekod poznam. Ali vas nisem nekoč zdravil zaradi srca?“

„Točno. Takrat, ko sem bil bolan na žolču.“

o

Sodnik priči: „Govorite samo tisto, kar ste sami videli, in ne tistega, kar so vam drugi povedali . . . Kdaj ste se rodili?“

„To vem samo iz pripovedovanja drugih.“

o

„Ko sem videla svojega moža, kako si je šival gumb, sem ga opozorila, da naprstnik ni na pravem prstu. ‚Točno,‘ mi je odgovoril, ‚moral bi biti na tvojem.‘“

o

„Zakaj pa toliko piješ?“

„Da bi pozabil?“

„Kaj pa?“

„Ne vem, sem že pozabil.“

o

Brivec: „Kako se bova pa strigla?“

Gost: „Molčé.“

o

„Gospod doktor, kaj pa če vam operacija ne uspe?“

„Tega pa ne boste doživeli.“

o

Šef novi tajnici, ko je pregledal njeno prvo tipkano stran:

„Koliko napak pa popravite na minuto?“

o

Žena je Jerneju skuhalo veliko skledo močnika. Ko ga je pojedel, jo je poklical:

„No, sedaj pa lahko mizo odmakneš!“

„Ali je neumnost lahko vzrok za razporoko?“

„Ne vem. Vsekakor je pa lahko vzrok za poroko.“

o

Šef bolnišnice pacientu: „Zakaj ste zbežali iz operacijske sobe?“

„Ker je bolniška sestra rekla: ‚Nobene panike, operacija slepiča je čisto preprosta stvar!‘“

„Ja, in?“

„To je rekla kirurgu.“

o

Mati je prišla nenapovedana na obisk k svoji poročeni hčerki.

„Kako pa, da mi nisi prej nič sporočila, da prideš?“

„Ker sem hotela vsaj enkrat dobiti doma tudi tvojega moža.“

o

„Kaj pa dela tvoj ata, Mihec?“

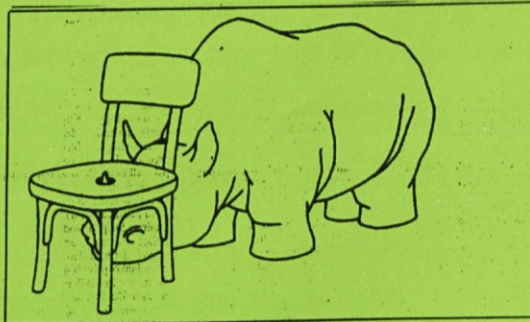
„Kašlja, ker je bolan.“

„Kaj pa dela, kadar je zdrav?“

„Takrat pa ne kašlja.“

Bolj mi je bil všeč predkomunistični, kot mi je všeč pokomunistični čas.

Žarko Petan

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 73 1 00 ali 05522 - 34 85-0).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/89/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon.

(Tel. (1) 42 53 64 43).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 9 rue Saint Gorgon, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msrgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,

tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čepič, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Janez Modic, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slow. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVIČA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, Postfach 771, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), SLO-61001

Ljubljana, p. p. 121/III (Tel. 061 / 454 246)